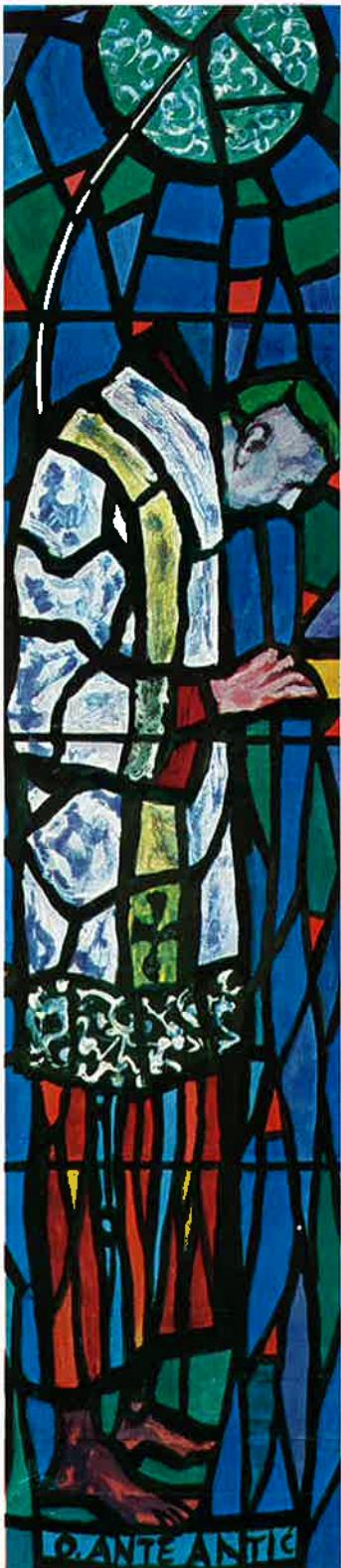

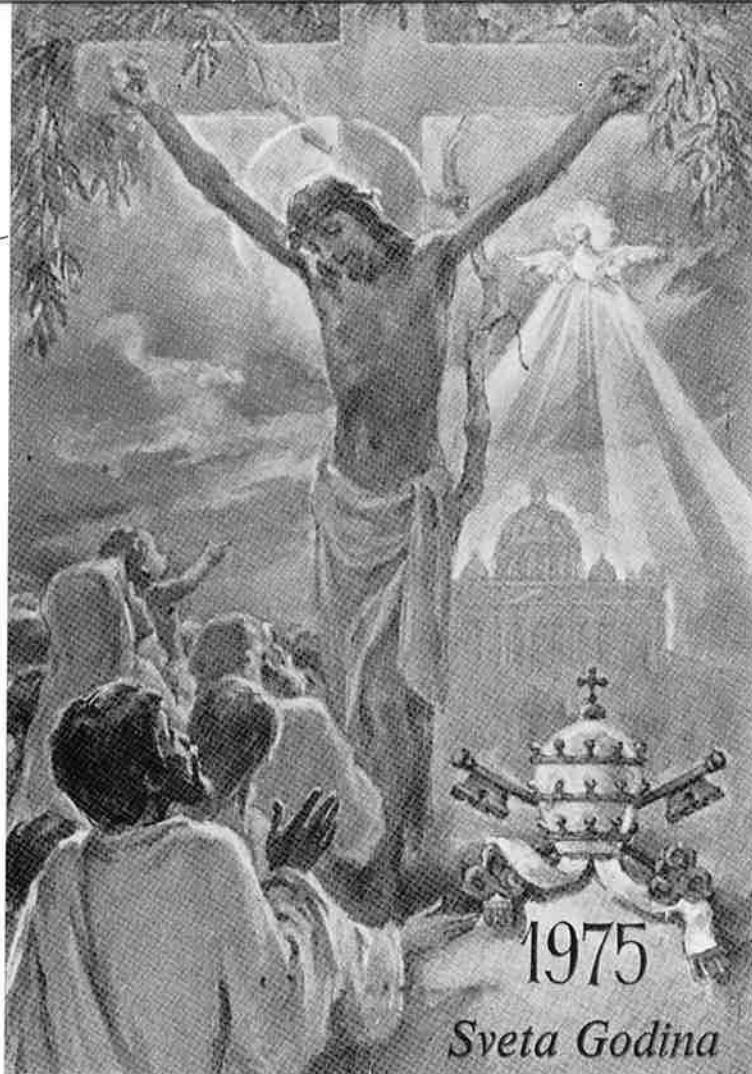
DOBRI OTAC ANTIĆ

broj 4-5 1974.

***glasilo
vicepostulature
godina iv***

MOLITVE ZA SVETU GODINU

Gospodine Bože, Oče i prijatelju Ijudi, koji si htio čitavo čovječanstvo pomiriti sa sobom u Isusu Kristu, tvome Šinu, koji je umro i uskrsnuo i tako pomirio sve ljude međusobno: čuj molitvu svoga naroda u ovoj godini milosti i spasenja.

Gospodine, usliši nas!

Da nas tvoj Duh života i svetosti obnovi u dubini srca i sjedini za sav život s uskrsnulim Kristom, našim Spasiteljem i Bratom!

Gospodine, usliši nas!

Daj nam da budemo zajedno sa svim kršćanima na putovima Evangelijskog naučavanju Crkve i zauzeti za potrebe braće te da tako ostvarujemo pomirenje, jedinstvo i mir!

Gospodine, usliši nas!

Daj da donesu ploda napori onih koji Ijudima služe; ti budi nada i svjetlo svakome tko te traži makar te još ne pozna i onome koji te poznaće, da te uvijek više traži!

Gospodine, usliši nas!

Oprost nam naše grijeha, utvrđi našu vjeru, ojačaj nadu, umnoži ljubav: daj da živimo nasljeđujući Isusa kao tvoja ljubljena djeca!

Gospodine, usliši nas!

Neka Marija majčinski pomogne tvoju Crkvu da bude znak i sakrament spasenja za sve ljude, kako bi svijet povjerovao tvojoj ljubavi i tvojoj istini. (Po Kristu, Gospodinu našemu.)

Gospodine, usliši nas!

Neizmerno dobro Oče, usliši molitvu koju nam nadahnjuje tvoj Duh na tvoju slavu i za naše spasenje — po Isusu Kristu, tvome Šinu, našemu Gospodinu, koji je Put, Istina i Život u vjeke vjekova! Amen!

BOGATSTVO ŽIVOTA — NA SLAMI

Nepobitna povijesna činjenica jest Bog-čovjek, bogatstvo života, na slami je proživio prve dane svoga zemaljskoga života. Vanjski su učisci očiti: leži na slami, izgleda pasivno, posve nemoćan i potpuno ovisan o svojoj Majci i Hranitelju. Međutim u isto vrijeme njegova unutarnja aktivnost s Ocem sigurno postoji, samo je nedokučiva ljudskom razumu, ali je dokučiva vjeri i ljubavi.

Zaronimo duboko u tajnu toga događaja. Sokantna pouka. Jaslice su njegova katedra. Štala je postala nebo. Siromaštvo je sastavni dio kršćanstva. Evangelje se propovijeda siromasima, njima je dano kraljevstvo nebesko. Bogati kao da će doći u nebo pomoći siromaha. Na zemlji Isus Krist nije imao ništa, što bi nazvao svojim. I svoju Majku je darovao nama!

Otkrivimo vrata svoga razuma za spoznaju Boga po Božjoj riječi, po Sv. pismu i objavi. Ispraznimo svoje srce, da ga milost može ispuniti. Novorođeni će od »štale« učiniti tabernakul sebi u nama, ako ga u svakidanjem svome životu voljom tražimo, razumom prihvaćamo, srcem ljubimo i s njime živimo. U njemu je bogatstvo života za zemlju i za nebo.

Zar normalan čovjek želi umrijeti? Ni slučajno. Vodi borbu za što dulji i bolji život, kakav bio da bio. Ta želja za životom gasi se u njemu tek sa smrću. Po naravnome zakonu čovjek želi živjeti i vapi za srećom. I čovjek više čezne za zemaljskim bogatstvom, nego za srećom u vječnosti. Mi ne možemo drugačije biti sretni nego kako smo stvoreni. Stvoreni smo od Istine i samo nas Istina može usrećiti. I put kojim treba da idemo kroz život jest put Istine. Puta istine nema bez iskrenosti, a iskrenost uvjetuje slobodu duha i tijela.

Trudimo se da živimo u svjetlu Istine, jer je Krist naše svjetlo. Živimo u veselju svoju sadašnjost jer je Krist naša radost. Očima i srcem okrenutim prema Novorodenome zavapijmo:

Novorođeni — twoje srce izaruje ljubav prema svim stvorenjima

- tvoj pogled prati sva zbivanja sadašnjice
- tvoja ruka obuhvaća bijele i crne
- tvoj dah piri po svim naraštajima
- tvoje granice su bez granica.

A mi? Ožednjeli smo uz twoje izvore, ogladjnjeni uz twoju hranu, slijepi smo uz twoje svjetlo.

Gospodine, daj da živom realističnom vjerom uzvjerujemo u djelotvornu mnogostruku prisutnost Duha u nama te proživimo ne samo dane 1975. nego i sve one, koje nam je Tvoja providnost isplanirala. Svi su dani zajedno bez svršetka ondje, gdje ni sam život, komu pripadaju ti dani, nema svršetka.

Razboritost - fra Antina krepost

Krepost razboritosti Crkva stavlja među fundamentalne krepsti kod kanonizacije svetaca.

Razboritost je krepost da u svim prilikama svoga života sudimo zdravo pod vidom vječnog života, straha Božjega i ljubavi prema Bogu i bližnjemu, i tako uvijek činimo ili izbjegavamo sve ono što naše vječno spasenje promiče ili ga ometa.

Kako je fra Ante bio razborit? U čemu je bila njegova razboritost? Da li je fra Ante posjedavao krepost razboritosti u herojskom stupnju?

Eto prije svega njegov život je sav bio usmjeren jedinom cilju — Bogu. Njemu je podredio sve svoje snage, sposobnosti, nastojanja, namjere. Soli Deo!

A onda preko Boga, u Bogu i za Boga osvajao je duše svojih bližnjih — usmjeravao ih jedinom pravom cilju — i opet Bogu.

I upravo ta razboritost utisnula je njegovu liku sjaj i stalnost, usklađenost i staloženost. Iako po naravi sklon maglosti, brzim reakcijama, vruće krvi, on se uspije isklesati u savršeno mirna, savršeno podložna, savršeno sređena čovjeka, koji je u drugima budio iste osjećaje i nagnuća. Često su govorili njegovi pokornici, da već samo doći u njegovu blizinu znači osjetiti mir i prisutnost Božju.

Razborit čovjek ne sluša samo sebe, on je spremjan, poznavajući ljudsku slabost i memoć, isto tako tražiti savjet, poduku, pomoć u bližnjega, kod poglavara, ali i kod podložnika. Nerijetko je fra Ante upravo ispoljavao tu crtu razboritosti, volio je pitati za savjet, poslušati, razmišljati o svojim djelima i o svojim propustima.

I u svom redovničkom životu on je prigrlio stroge savjete i obaveze svoga rada, ali isto tako je razborito popuštao ondje gdje je to trebalo, razumio bi isto tako druge, koji su mu dolazili i iznosili mu poteškoće u kojima se nalazilo njihovo zvanje. Pomenjivo je proučavao svačije prilike i okolnosti u kojima bi dottični živio, i tek tada bi davao savjete, ili tražio od pokornika da nešto učini ili da s nečim prekine.

A kad bi nakon zrela i pomnjava razmišljanja nešto odlučio, tada bi ostajao kod svog mišljenja neopozivo i odlučno, ali isto tako blago i mirno.

Često je fra Ante bio u prilici, da donosi zaključke, predlaže rješenja, navodi na odluke, prikazuje uspjeh ili neuspjeh, da kara za nedosljednost, ali je uvijek to činio izvanredno suptilno, promišljeno, bez nemira i uvjeravajući i kao s nekim osjećajem dalekosežnosti — brineći se za posljedice i dalekosežnost svojih čina.

Uvijek bi, može se mirne duše reći, tražio ono što je bolje, što je savršenije, što je na veću slavu Božju. Cijeli njegov život od djetinjstva pa do smrti je zapravo stalno izabiranje boljeg, ljestvijega, iako je jednom bio izrečen od njega »fiat«. Nije se zadovoljavao osrednjošću, kada se radilo o Božjoj proslavi, uvijek uvjeren, da za Božju nije ništa dovoljno dobro, dovoljno utrošeno, dovoljno napravljeno.

Za njegovu razboritost bismo mogli reći, da je bila čista — sjedinjen s Bogom uvijek je bio čista srca i čiste duše; blaga — nikada se nije postavljao nad druge niti drugima protivio osim u grijehu; mirotvorna — uvijek je izbjegavao prepirke, rasprave, razmirice; puna milosrđa — spram svih koji bi zatalučili; bez pretvaranja i bez dvoličnosti.

Osobito se njegova razboritost očitovala u govoru. Nikada nije govorio bez potrebe, bez promišljenosti, uvijek s manje riječi nego s više, ne upuštajući se u razgovore osim ako su bili okrenuti na duhovno ili bili na korist bližnjemu.

Možda, najdivnije u čemu se upravo zrcalila krepost razboritosti bila su njegova duhovna vodstva. Dušu je primao kao da je jedina na svijetu. Jedino bi ga u svemu zanimala njena problematika, njen odnos s Bogom, njena želja za savršenošću, ali isto tako i njene mogućnosti, naravne sklonosti i mane, kao i Božje namjere s tom dušom, koje bi predano i s velikim poštovanjem ispitivao i onda sve učinio, da duša postigne ono što od nje Bog traži. Nije tražio svoje slave, niti je vodio duše nekakvim svojim putovima, već je jedino želio i činio volju Božju — ostvarenje Božje zamisli s tom dušom.

Dokolici nije trpio. Ta, njega se i nije moglo zateći da se odmara, svaki trenutak vremena je, moglo bi se reći pedantno iskorištavao ili u službi duša i njihovih potreba ili u molitvi — tijekom života je postigao ono za čim je težio — sjedinjenje s Bogom neprekidno, život u Božjoj prisutnosti. Čak ni u posljednjoj bolesti nije se predavao nekakvom nemaru, dokolici, odmaranju — primao je sve one, kojima je bio potreban, blagoslivljao je sve do svoje smrti, molio za sve koji su mu se preporučivali.

Nije se udaljivao od ljudi već razborito koristio svaki tren, da im буде sve bliži, ali nije ih zadržavao kod sebe. On je bio samo posuđeno tijelo Isusu, njegova ruka i vjesnik.

Završili bismo samio njegovim riječima, koje tako dirljivo i tako potpuno očrtavaju njegovu razboritost i njegovu ljubav, a koje je tako istinski ostvario u svom životu: »Kada dođete k meni ne želim da nađete mene već Isusa!«

OTAC ANTIĆ - NAŠ UZOR KAKO ĆEMO SE ISPOVJEDITI

Ljude upoznajemo na različite načine. Upoznajemo ih: kao rođake, kao prijatelje, kao susjede, kao znance, kao kolege na radu, kao kolege u školi, kao djecu iz djetinjih dana itd.

Poznajemo nekih osoba djetinjstvo, nekih mladenačko ili odraslo doba, a nekih zrelo ili staračko doba. Katkada poznajemo samo neki period pojedinih osoba, tek neke djelatnosti u kraćem razdoblju.

Tako i s dobrim o. Antićem. Neki su već napisali njegov životopis ili ga još pišu, jer su poznavali njegov cijeli život ili su ga kasnije upoznali i od drugih čuli. Neki su ga poznavali kao franjevca i magistra, drugi kao uzornog franjevca i svećenika, drugi opet kao ispovjednika i dobrog duhovnog vođu, a neki samo kao sveca.

Pitao sam se: kako ja poznajem o. Antića? Pitao sam se: kako će vam ga ja predstaviti na ovom sastanku. Moram govoriti o dobrom o. Antiću. Pa kako ga ja poznajem?

Ukratko bih vam rekao: ja poznajem o. Antića onako, kako se međusobno poznaju anđeli. Anđeo poznaje drugog anđela samo onako i onoliko kako i koliko taj drugi anđeo dozvoli da ga onaj prvi upozna. Ja poznam o. Antića kako se anđeli poznaju, tj. kako mi je on sam dopustio da ga upoznam, onako kako mi je on sebe dao upoznati.

Ali iza te tvrdnje, da ja poznajem o. Antića kako se poznaju anđeli, odmah mogu nadodati, da ja poznajem o. Antića samo kao anđela.

Bilo je to oko dvije godine prije njegove smrti. Slučajno sam se našao u samostanu Gospe Lurdske i došao u vezu s o. Antićem. Dobri otac je već tada boravio u visokim »sfarama« svoga duhovnog života. Ovaj prvi sastanak bio je dugi duhovni razgovor. Ali

već na drugom sastanku o. Antić sklopio svoje patničke ruke i reče mi: »Oče, znate šta... Oče, hoćete li biti moj izvanredni ispovjednik?«

One njegove sklopljene ruke u kojima se bijelio njegov franjevački pojas; one njegove krupne, ali djetinje, anđeoske oči; ona njegova vedrina, ona čistoća njegove duše, koja se razlikovala po licu, nisu mi dopustile ni misliti ni razmišljati, nego na njegovu poniznu molbu trudio sam se ponizno odgovoriti i rekoh: »Oče, ako vi želite, neka bude.«

Na molbu da budem njegov duhovni otac uvidio sam da je o. Antić čovjek, koji zna moliti i izmoliti... i kojemu se ne može ništa odbiti.

Od mog pozitivnog odgovora ja sam u njegovim ustima, u njegovim pismima bio: duhovni otac.

Predraga braće i sestre!

Upoznao sam o. Antića u zadnjim godinama njegova života.

Upoznao sam zadnje godine njegova života.

Upoznao sam o. Antića kako se međusobno poznaju anđeli.

Upoznao sam o. Antića kao anđela.

On mi je sebe objavio. Upoznao sam o. Antića ne kao ispovjednika, nego kao »anđela« koji se ispovijeda.

Eto, takva ga želim sada i vama predstaviti, a to s tom namjerom, da o. Antić bude uzor svakoj duši, koja se isповijeda, a posebno uzor dušama koje je on isповijedao i kojima je on bio duhovni vođa.

Gоворит ће нам сам о. Antić, не ја. Учићемо усред njegove duše, у душу njegove duše... i slušати што нам говори о себи и о Богу у njemu.

Što je za o. Antića duhovni otac

Pošto sam prihvatio duhovno vodstvo, o. Antić mi piše: »Moj dragi duhovni oče, zahvaljujem dragom Bogu i vama, da ste bili tako dobri i ljubazni te ste izvolili primiti se moga duh. vodstva. Bog vam dragi obilno napisao vašu ljubav, trud i odgovornost...«

»Zahvaljujem dragom Bogu«, kaže o. Antić, jer duhovni otac je za o. Antića od Boga dan... i pred Bogom snosi odgovornost. Duhovni otac je za o. Antića osoba koja Boga zastupa.

Kakav je stoga odnos o. Antića prema duhovnom ocu? Kako se stoga o. Antić ponaša prema duhovnom ocu? — Baš kao prema Bođu! U istom pismu — prvom pismu — veli dalje: »Moj duhovni život s pomoću Božjom stoji pred Gospodinom ovako:

1) Hvala dragom Bogu na posebnoj milosti, da iz srca primam svaki križ i spremam sam s Gospodinom piti njegov kalež. Sve primam iz ruke Božje, na svemu mu zahvaljujem i u svemu želim savršeno ispuniti svetu volju Božju.

2) Najviše prosim od Boga da mi udijeli milost svoje svete prisutnosti, da svatko, tko dođe k meni, ne nađe mene nego Isusa. Kad otidu od mene neka budu puni Isusa i Duha Svetoga. Drugu milost posebno prosim da me Gospodin uvede u peti stan Duhovnog dvorca sv. Majke Terezije. Koliko sam putataj (peti stan) pročitao i svaki dan molim za tu milost.

3) S pomoću Božjom želim biti samo Božji. Ovo malo života posvećujem Isusu, Mariji, spasenju, savršenosti duša, za koje hoće Isus da ih pomažem.

4) Čuvam sabranost, mir, povezanost, jedinstvo, život s Bogom, u Bođu, za Bođa.

5) Ako nisam u duhovnom razgovoru s dušama, onda molim, čitam duh. štivo i radim s dragim Bogom.

6) Želio bih sebe i sve duše sve više privesti Bogu, Mariji, duhovnom životu.

7) Ako bude sveta volja Božja i dođete u Zagreb, molim vas, budite tako dobri te nađite malo vremena i za me, siromašnog grješnika ...».

Braćo i sestre! Zar to nije uvođenje duhovnog oca u sredinu svoje duše... u dušu svoje duše? Zar to nije upoznavanje duše, kako se međusobno upoznavaju anđeli? Zar to nije ponašanje prema duhovnom ocu, kako se duša ponaša prema Bogu?

Kakav je stav o. Antića prema duh. ocu

O. Antić je prema duhovnom ocu pun sinovske predanosti, poniznosti, duhovne ve-

ze i sjedinjenja. O tome svjedoči njegovo poнаšanje u prisutnosti duhovnog oca, o tome svjedoče posebno njegova pisma. Sva pisma uvijek završavaju riječima: »Ljubim vam očinsku ruku, prosim sveti blagoslov, vašeg očinstva pokorni duhovni sin — Fra Ante... ili »Vašeg duhovnog očinstva poslušni i zahvalni sin« fra Ante Antić ili »Vašeg duhovnog očinstva poslušni i ponizni sin« fra Ante Antić.

Koliko poniznosti jedne profinjene duše prema jednom nevrijednom (čovjeku) svećeniku kao što sam ja!

O. Antić podržava duhovne veze s duh. ocem. On se za duh. oca moli. On se s duh. ocem molii. U jednom pismu piše: »Svaki dan od Vašeg pohoda posebno molim za vas i s vama. Hvala dragom Bogu na svemu! I milost je njegova bila u vama obilna.« To obilje milosti isprosio je o. Ante. Na drugom mjestu piše: »Dragi moj duhovni oče... ja vas svaki dan prikazujem u sv. misi i sv. molitvi moleći se s vama u svakoj prigodi. Neka vas Gospodin obdari svojim izabranim milostima i darovima...«.

Opet piše: »Duhovni oče... sve svoje vježbe, djela i trpljenja prikazujem svaki dan za vas, za svoga duhovnog oca... U svim molitvarama, poklonima, sv. misi, sv. oficiju zajedno s vama molim...«.

O. Antić čuva usku duhovnu vezu sa svojim duh. ocem. Za njega se molii, s njim se moli; za njega moli milosti i svjetlo.

Draga braćo i sestre, da li to i mi činimo?

Kako se o. Antić isповijeda? Kakve kreposti rese njegovu isповijed? Najdublja poniznost i najiskrenije očitovanje svoje duše — to su svojstva njegovih isповijedi. Zato je on poslije svete isповijedi prepun milosti, zahvaljuje Bođu, pjeva pjesmu zahvalnicu. Nakon prve generalne isповijedi piše: »Duhovni oče... poslije vašega posjeta, hvala dragom Bođu, osjećam se puno bolje, sabranije, veći gospodar sebe, dalje od svakoga... više okrenut k dragom Bođu...«. A nakon druge generalne isповijedi piše: »Kada ste me posjetili zadnji put... vaše saslušanje... vaša pažnja... vaši savjeti, vaš blagoslov... donijeli su posebni, a mogu reći, naročiti plod. Vi ste sa sobom ostavili posebni Božji blagoslov, njegov miomiris, veću Božju prisutnost nego obično, veću sabranost u svemu nego obično, veću blizinu Božju. Po vašem svetom djelovanju dobio sam veću svrhunaravnost i bolje i lakše prodirem u središte duša i duše dobivaju veće Božje milosti i darove. Imam čišću savjest, veći nutarnji i vanjski mir. Bliži sam svakome a otcjepljeniji, slobodniji, dalje od svakoga a bliži Gos-

podinu ... S pomoću Božjom želio sam — nastavlja u istom pismu nakon generalne isповijedi — i nastojao sam pružiti vam pravu sliku moga duhovnog stanja. Ako on nije pregledan, vjeran, molim vas, izvolite me upozoriti i ja ču vas u svemu poslušati.«

Braćo i sestre!

Navedene riječi iz ovoga pisma izgledale bi kao neka pohvala za mene. Kada bi te riječi samo to značile, ne bih citirao tih riječi, bar ne ovako javno. Citirao sam ih, jer je ta generalna isповijed bila obavljena s toliko poniznosti, s toliko iskrenosti i vjernosti, da je proizvela u njemu jednu promjenu, koju bih ja, ne auktorativno, ali stručno nazvao: »duhovne zaruke« (o kojima će biti riječ kasnije). Zar gore navedene njegove riječi ne izražavaju iznad svega jednu promjenu u o. Antiću? Kako ove dvije navedene isповijedi, tako on obavlja svaku isповijed i njegova sakramentalna askeza po milosti svete isповijedi je očita. On se stalno penja.

Kako se, dakle, o. Antić isповijedao? On pruža pravu sliku svog duhovnog stanja a za nagradu prima preko sakramenta svete isповijedi milost Božje blizine.

Što o. Antić čini poslije sv. isповijedi? On proživljava milost sakramenta sv. isповijedi. On proživljava primljene savjete. Što mu duh, otac govori, to njemu Bog saopćuje. On vodi računa o svemu što mu je duhovni otac prigodom isповijedi i duhovnog vodstva rekao. To svjedoči vidljiv razvoj njegova duhovnog života kao i njegove osobne izjave u brojnim pismima upućenim duhovnom ocu. Poslije svojih isповijedi o. Antić piše: »Dragi moj duhovni oče! ... Duhovni rad nastojao sam srediti kako ste vi predložili. Nastojim se u svemu držati vaših očinskih savjeta.« Drugi put piše: »Nastojat ču, da vas slušam ... Duhovni život ... mislim, da napreduje na bolje. Više sam i bolje sabran, miran i u Gospodinu. Lakše se snalazim u svemu. U duši vlada predanje, mir, predanje i sjedinjenje sa sv. voljom Božjom.«

Dva mjeseca prije svoje smrti veli mi, da više ne može služiti svetu misu. Odgovorio sam, da mu od sada njegov krevet bude kao oltar, a on da bude čista, bijela hostija toga oltara i svoje patnje neka pretvoriti u jednu stalnu žrtvu, u jednu osobnu svetu misu. Malo se zamislio, a onda zamoli da mu to ponovim. Ali zbog slabosti ipak je te misli zaboravio. Piše mi stoga: »Duhovni Oče, ako možete, molim vas, u pismu mi opet pokazite kako ču svaki dan moju svetu misu prikazivati, na krevetu i s Gospodinom se žrtvovati.« Odgovorio sam mu. Nakon nekoliko dana on mi opet piše: »Primio sam pismo ...

Već ga prakticiram. Dao dragi Bog, da mu moja skromna žrtva bude mila i ugodna.«

O. Antić proživljava primljene savjete duhovnog vodstva. On vodi računa o primljениh savjetima te se tako u njemu milost sakramenta svete isповijedi obnavlja, razvija i donosi obilne plodove. Koliko duhovnih buduza svu njegovu duhovnu djecu!

Predraga braćo i sestre!

Do sada nam je o. Antić govorio, ali nakon tih misli s obzirom na duhovnog oca i isповijedi, što je općenito slijedilo, što se je zbivalo u njegovoj duši? Što se je u posljednje dvije godine zbivalo u njegovoj duši po milostima kako sakramenta svete isповijedi tako i drugih sakramenata? Što se zbivalo u njegovoj duši po askezi, po krepostima, po križu, žrtvama, molitvama, pobožnostima prema blaženoj Djevici, po njegovim razgovorima u četiri oka s Bogom?

Evo sada moja zapažanja (ne auktorativna, ali stručna). Oko dvije godine prije smrti o. Antić je bio na vratima »V. stana«, a oko dva mjeseca prije smrti ušao je u »VII. stan« — zadnji stan duhovnog života, slijedeći nauku sv. Terezije Velike — Terézije Avilske.

Najprije ćemo navesti nauku o stanovima a zatim ćemo navadeno zaključke potkrijepiti pismima samog o. Antića.

Knjiga sv. Terezije Velike, koja nosi naslov »Duhovni grad ili Stanovi« — jest ne samo najbolje djelo sv. Terezije, nego i jedan od najdragocjenijih dragulja katoličke knjige, remek djelo mističnog bogoslovlja. Za ovu knjigu — »Duševni grad ili Stanovi« drže, da je sam Bog nadahnuo Svetici naslov, raspored i misli. Majka Ana od sv. Franje izjavlja prigodom beatifikacije sv. Terezije, da je jednom zatekla Sveticu, gdje piše — »Stanove. Ona joj prozbori, ali Svetica će: »Sjedite časkom, kćerko, dok napišem što me je Gospodin naučio.« Svetica je to svoje djelo nazivala gradom ili tvrđom. U gradu je kao i u nebu više stanova, a usred duše stanuje sam Bog. Naučiteljica vodi štioca kroz sedam stanova, u koje ulazi duša putem molitve od najnižeg stupnja do jedinstva s Bogom ...«

Promotrimo na trenutak samo »V. stan«, da stignemo letimice do »VII. stana«. Već na početku V. stana Terezija Avilska kliče: »O sestre, kako bih vam mogla izreći bogatstvo, blago, naslade, što su u V. stanu? ... To niti znam riječima izreći, niti razum može razumjeti, niti poredbe mogu poslužiti da to razjasne ... To je uživanje neba na zemlji! Ovdje (u V. stanu) duše su sasvim zaspale i to tvrdozaspale za svjetovne stvari i same za se ... Tu je duša poput čovjeka, koji je sas-

vim umro svjetu, da živi Bogu... Tu prokletnik davao ne može učiniti zla... Tu Bog u duši djeluje i nitko mu ne smeta, pa ni mi sami... Tu Bog sam sebe utisne u unutarnjost onoj duši, pa kad se ona povrati k sebi, ne može nikako podvoumiti da je bila u Bogu i Bog u njoj... Njegovo Veličanstvo želi, da ga uživa duša u samom svom središtu...«

Tako sv. Terezija o »V. stanu«. Radi se tu o molitvi sjedinjenja... o molitvi mira, da bi se ostvarile prvo duhovne zaruke a zatim duhovna ženidba između Boga i duše. Sve to Svetica objašnjava pored bom svilene bube ili dudova svilca. Ta buba kad odraste počinje pripravljati svilu i sebi graditi kuću, čahuru u kojoj će umrijeti, da nakon smrti izade iz te čahure bijeli leptiric.

Ta kuća, nastavlja Svetica, za dušu je Krist... Naš je život sakriven s Kristom u Bogu... ili naš je život Krist... Mi možemo s milošću Božjom, dodaje Svetica, učiniti da samo Njegovo Veličanstvo bude naš stan kao što je u ovoj molitvi sjedinjenja... A kada

izlazi odavle duša... obuzimlje je želja da hvali Boga. Rado bi se rastrgla i umrla za njega tisuću puta... Duša, prije slaba sada je jaka... uživa veoma velik mir. Ta molitva sjedinjenja, nastavlja Svetica, najbliža je priprava za duhovne zaruke s Kristom... Duša odlučuje u svemu vršiti volju svoga Zaručnika, pa gleda da ga zadovolji na sve moguće načine, ona je vazda predana u volju Božju. A te zaruke, završava Svetica, u kojima se duša sastaje, sjedinjuje s Bogom, od vremena na vrijeme, vode dušu da bi se ona u duhovnoj ženidbi sjedinila s Bogom na način koji ne poznae rastave, a po kojоj duša prima efekte i svjetlo Duha svetoga, preobražava se u tri božanske osobe, postaje bogolika i Bog — per participationem — živi preobražena u Božju ljepotu i u društvu blažene Djevice... kako to predivno opisuje sv. Ivan od Križa.

Nakon toga letimičnog opisa putovanja duše od V. do VII. stana sada uđimo u dušu o. Antića po riječima njegovih pisama. O. Antić se oko dvije godine prije svoje smrti našao na vratima V. stana. U prvom pismu meni upućenom 8. rujna 1963. o. Antić piše: »... Drugu milost posebno pitam, da me Gospodin uvede u peti stan »Duhovnog Dvorca« sv. Majke Terezije. Toliko sam puta taj stan pročitao i svaki dan molim za tu milost.« A iste godine u jednom drugom pismu moli, teži da se u njegovoj duši ostvare sva svojstva, sve milosti V. — pa i VI. i VII. stana: »... Molio sam — piše na početku 1963., dakle, dvije godine prije smrti — jednu devetnicu bl. Nikoli Taveliću, da mi isprosi milost, da me nitko nikada i nigdje ne okupira, ne zanosi, na me djeluje, nego da svagdje slijedim vodstvo Duha Svetoga, što on hoće, kako on hoće. Htio bih da budem u svemu po volji Duha Svetoga... Takav želim biti, ostati u samoći i na javi, na dužnosti i na poslu, svagdje... Najviše bih htio ljubiti Gospodina i po njegovoj zapovijedi bližnjega... Htio bih da se u moje nedostojno srce slije sva ljubav i neba i zemlje i da uvijek tako ljubim dobrog, milosrdnoga, svetoga, najvećega dragoga Boga... Molim se, želim, čeznem da uvijek budem sjedinjen s Presvetim Trojstvom i da ga u njemu, s njime i po njemu neprestano, savršeno ljubim, živim u njemu, s njime, za nj, vršeći njegovu svetu volju, živeći životom Isusovim, nastavljajući njegov božanski život. Htio bih u Kristu, s Kristom, kao Krist proći još ovo malo vremena... Nemam drugih želja, odluka nego se pretvoriti, preobraziti u Krista, da više nema mene, ništa moga u ničemu, nego u svemu Krist. Želim i molim ga da ispijem onaj kalež, kako on hoće, da trpim što on hoće, da sve za-

dovoljim što od mene traži njegova božanska ljubav... Htio bih živjeti u neprestanoj sa-branosti pred njim, u njemu i zajedno s njime, to jest zajedno s Isusom u Bogu. Mogu priznati da mi to on i daje, ali osjećam, da to mora biti veće, savršenije, potpunije, neprestano. Ja bih htio da na sve odgovorim u Isusu, s Isusom, po Isusu u Ocu, da je sve u meni odraz milosti Duha Svetoga, života, sjedinjenja s Kristom i u Kristu i da nemam više svoje volje nego da slijedim volju Božiju kao što Isus nema svoje volje nego vrši volju Oca nebeskoga.

Želim raditi dok sam god živ i dok mogu govoriti; život sam primio od Oca nebeskoga, da ga njime proslavim i ispunim njegovu volju. Zato posvećujem, darivam svaki čas, moj život, da on bude goruća svijeća na olтарu sv. volje Božje... Volim, ljubim moju nebesku Majku onako kako je ljubi, voli, poštije i hoće Isus. Molim i hoću sve raditi s Marijom, u Manji, za Mariju, po Mariji. Želim i htio bih, da je svatko ljubi, voli, nasljeđuje... a najviše mi svećenici, redovnici, časne sestre i svi kršćani...«

Braćo i sestrel! Zar samo ovo pismo nije izraz zaljubljene duše, koja želi, hoće, teži, nastoji, da zaroni u Boga, da preko molitve mira i sjedinjenja sklopi s Bogom duhovne zaruke i duhovnu ženidbu... po nauci »mistične učiteljice« sv. Terezije? Sve je ovo izvađeno iz pisma od 15. siječnja 1963., dakle, oko dvije godine prije njegove smrti. A sve se je to podagano ostvarivalo u godinama: 1963-oj i 1964-oj, da sve to najzad okruni početak 1965. godine, koja nosi datum njegove blažene smrti. Ali gotovo uoči te blažene smrti dobri o. Antić piše: »Dragi moj oče! ... Ovih dana, dok sam kod priprave za svetu pričest čitao III. poglavljje sedmoga stana: »Già abbiamo detto che la farfalletta sua è morta con gran gioia d' aver finalmente provato riposo, perchè vive in Lei Christo.« Sad je, dakle, ovaj leptirić umno već s prevelikom radošću, jer je našao mir i u njemu živi Krist. »Ove riječi: Krist u duši — piše dobri otac — bile su mi bliže, jasno duhovno i spoznao sam što one znače...« Bile su mu jasne jer su mu bile život, ali takav život je vrhunac duhovnog života.

Tko bi mogao nakon tih riječi poricati, da je o. Antić konačno dva mjeseca prije svoje smrti stigao u VII. stan i tako ostvario preko V. VI. i VII. stana duhovne zaruke i duhovnu ženidbu s Bogom? Navedeno pismo bilo je upućeno meni. Još sam ga jednom posjetio oko 25. veljače 1965. ali sve se ukratko obavilo. Primijetio sam da o. Antić ima drugoga duha vodu i to već ovdje na zemlji. Primijetio sam, da mu više ne trebaju

naše riječi. Tko je taj drugi duhovni vođa?
— Sam Bog!

Sveti Ivan od Križa, dok opisuje svojstva sjedinjenja duše, veli: »Sada je njezin vođa i njezino svjetlo Bog, koji u njoj obavlja ono što je obećao po proroku Ozeju govoreći: »Ja ču je uvesti u samoču i ondje ču govoriti njezinu srcu!« Sjedinjena duša, dodaje sveti Ivan, našla je azil u Bogu i on je sam vodi k sebi povlačeći je i apsorbinujući je u sebe; a to ne bi učinio, kad je ne bi našao u duhovnoj samoči.«

Prigodom mog posljednjega posjeta o. Antić je malo govorio, nije mi više pisao, on više nema problema, jer je našao mir i u njemu je živio Krist. Ali što sa bivšim ocem duhovnim na zemlji? O. Antić i dalje nosi njezne osjećaje prema svom bivšem duhovnom ocu. Dva-tri dana prije smrti o. gvardijan se približuje o. Antić i veli: »Oče, ne znamo što se može dogoditi. Možda će vas Bog i pozvati. Oče, možda imate još kakvu želju ili ako bi vas Bog pozvao, možda želite da koga obavijestimo o smrti i pozovemo.« Na te riječi o. Antić odgovori: »Nemam nikakvih želja!« Zatim otvara ladicu, uzima jednu ceduljicu i pruža o. gvardijanu govoreći: »Evo, samo ovoga obavijestite o mojoj smrti!« Što je bilo na ceduljici? Adresa njegovog duhovnog oca.

O. Antić je vodio druge, ali se i sam dao voditi sve dok mu sam Bog nije bio vođa i tako je on postao uzor svakoj duši koja se ispovijeda i koju treba voditi.

Završujem.

U svom duhovnom životu o. Antić se ugledao u svoga sv. Oca Franju i po njegovu uzoru proživiljavao skrajne Isusovo siromaštvo kao glavni cilj i svrhu svoga serafskoga Reda.

Ali u životu molitve, u svom životu sjedinjenja s Bogom, u svom Trojstvenom životu, dok se je ugledavao u Krista molećeg — Krista koji se moli, on se je izgrađivao po uzoru i nauci sv. Ivana od Križa »najmisaonjeg i najčuvenijeg od svih mističnih bogoslova« i po uzoru i nauci »mistične naučiteljice« nazvane: »Mater spiritualium«, sv. Terezije od Isusa.

Duhovni se, dakle, život o. Antića temelji na Siromahu iz Asiza i na najvećim misticima naše Katoličke crkve. »Duhovnost« njegova života jest klasična »duhovnost«. U tome je o. Antić potpuno prodrio u današnji duh Crkve. Sam Papa Pavao VI. je ovih dana u privatnoj audijenciji udijeljenoj o. generalu Kermelskog reda rekao: »Oče, oni koji se žele uistinu posvetiti ni danas ne mogu mimoći klasična duhovna djela sv. Velike Terezije i sv. Ivana od Križa.« Ni o. Antić ih nije mogao mimoći.

Duhovnost je stoga o. Antića klasična, a ujedno i suvremena. A Karmel se u o. Antiću po sv. Tereziji i po sv. Ivanu od Križa odužio Franjevačkom redu od kojega je po svetom pokorniku Petru Alkantarskom poprimio duh sv. siromaštva. Taj duh siromaštva i duh molitve sačinjavaju i bogatstvo duše o. Antića.

Sv. Mala Terezija piše: »Bog je umjetnik. Bog kao umjetnik upotrebljava različite kistove za izgradnju svetosti u dušama. Ali za najfinije one posljedne poteze Bog upotrebljava — veli Svetica — najmanji kist.« Nakon tih riječi Mala Svetica dodaje: »Željela bih biti onaj namanji kist, kojim Bog izgradije u dušama posljedne poteze svetosti.«

Ako sam ja nevrijedan bio u rukama Božjim taj najmanji kist u duhovnom životu o.

Antića, Bogu hvala! Ali ja to nisam želio. To je želio on — o. Antić.

Drugdje sv. Mala Terezija promatra kako sestra sakristanka jednom malom svijećom pali velike svijeće na oltaru. Svetica će odmah: »Željela bih biti ona mala svijeća u rukama Božjim, kojom Bog zapaljuje velike svijeće.«

Ako sam ja nevrijedan bio u rukama Božjim ona malena svijeća, kojom je Bog zapalio tu »veliku svijeću« Serafskog Reda, ponovo mu hvala! Ali ja to nisam želio. To je želio on — o. Antić.

Ja bih rekao za dobrog o. Antića ono što se za sv. Malu Tereziju, tu najveću sveticu naših dana, govori: »Dominus solus Dux eius fuit!« — Sam Bog je bio njegov vođa!

O. Ladislav Marković, OCD

Nekoliko savjeta i opomena za duhovni život . .

Da se u ovom uvijek vježbaš i napreduješ zapamtiti i drži se postojano ovoga:

1. Sva se predaj božanskoj ljubavi Očevoj s Isusom na Križu preko bl. nebeske Majke ispod križa. *Isus na križu neka bude predmet sve tvoje ljubavi.* Njega uvijek imaj pred očima duše.

2. Imaj samo jednu želju i misao: sva se upričiti Isusu na Križu i biti sva njegova, a samo on tvoj. Ništa ne poznavati niti željeti osim Isusa na križu.

3. Ljubiti siromaštvo Isusovo na križu te ništa ne imati niti posjedovati, niti čeznuti za drugim nego za Isusom na križu i s njime biti siromašna.

4. Uz nijedan stvor ili predmet ili osobu ne biti privezana već samo uz Isusa na križu. Ničije prijateljstvo, naklonost, ljubav ili privrženost ne tražiti niti podržavati nego biti sama s Isusom samim na križu. O Božanski Učitelju na križu, uzmi me k sebi i učini me dostojnom učenicom svoje ljubavi na križu.

5. Nikad se ne plaši muka, boli, križa, jer to šalje dobro Bog i hoće da u tebi po njima utisne sliku svoga propetog Sina. Čuvaj u tim časovima vjernost ljubavi, jedinstvo volje s Isusom na Križu. Blago tebi, ako ustraješ uz Isusa i Mariju! Kolik napredak za tebe, kolika slava Isusu i Mariji.

6. Nikad se nemoj tužiti na boli već sve mirno nosi šuteći; neka nitko ne zna za tvoje križeve i patnje.

7. Razmatranje je razgovor duše s Bogom. Njega najviše cijeni i nikad ga ne zapuštaj, ako nisi zapriječena razlogom koji je pred Bogom veći. U svakom razmatranju budi jednostavna. Stavi se u dubokoj poniznosti i skromnosti u nazočnost Božju pred Isusom na križu s Marijom te promisli: tko si ti, a tko je Bog? Tko je na križu? I tada ljubi svog Boga, ljubi Isusa na križu, predaj mu se, klanjam mu se, hvali ga, slavi ga za sva djela i dobročinstva njegova. Ostani pred njim u sabrnosti i ljubavi.

8. Nemoj ništa raditi niti poduzimati bez Marije, njoj se potpuno izruči. Ona neka ti bude Majka, a ti njezino dobro i poslušno dijete.

(Priloženu posvetnu molitvu sv. Lj. M. Grignona obavi često i kad god možeš).

Osobito sve radi s njezinom vjerom, poniznošću i čistoćom.

9. Otajstvo sv. mise uvijek živom vjerom i dubokom pobožnošću prati i prisustvuj. Svetu pričest primaj živom željom, poniznošću, čistoćom pobožno i svaki dan, kad ti je moguće, te Isusu uvijek budi zahvalna na tolikoj dobroti i ljubavi. Za sv. ispovijed uvijek se skrušeno pripravi i živom vjerom obavlaj ovaj sakramenat, kao da si pred Bogom. Vjerno drži obećanje na ispovijedi.

10. Isus je rekao, tko hoće da bude njegov učenik nek se odreče sebe, uzme svoj križ i slijedi ga. *Uvijek se vježbaj u mrtvenju.* Budi gospodariča svojih osjetila nutarnjih i vanjskih. Sve upravlja Bogu i sve moći duše čuvaj za nj. Neka te

sveta sabranost drži u prisutnosti Isusa na križu. Gledajući na sveti križ mrtvi sebe, svoje tijelo i duh, svoje srce i volju radi Isusa. Sjećaj se da ti je provoditi ovdje trpeći život, tj. da budeš slična Isusu. Treba umrijeti sebi, ostaviti sebe, a slijediti krepost i život Isusov. To se ne može bez kršćanskog mrtvenja. Koliko sebi umreš, toliko počinješ Bogu živjeti, reče jedan pobožni pisac. Želim te upozoriti, kršćanska duša, da u svladavanju same sebe moraš biti odlučna, potpuna i sva. Bog je gospodar, on ima sva prava na te. Ti si mu dužna poslušnost i pokornost. Koliko? Dokle? Do smrti — do smrti na križu! Kalež koji ti daje Otac nebeski treba potpuno ispitati, poput božanskog tvog Učitelja, koji je sve na sebi ispunio što god je o njemu bilo prorečeno i od Oca određeno. I kad je sve bilo ispunjeno, tek je onda dopustio da smrt dođe. Zato reče: »Consumatum est, et inclinato capite emmisit spiritum!« Svršeno je, naklonivši glavu ispusti/duh.

Jednako i ti trebaš biti spremna i pripravna na svaku muku i bol koju Gospodin pošalje, na svaku protivnost, križ i jad, koji on pripusti, na svaku suprotivštinu i progonstvo, koje te snađe — sve, sve, treba primiti iz ruke Božje. I u svim tim teškim kušnjama blagoslivljaj Gospodina, ljubi ga, vrši njegovu svetu volju, puna pouzdanja i vjere u njegovu svetu ljubav. Sve ćeš lako podnositi dokle Bog šalje kušnje da dušu očisti, usavrši i do sebe uzdigne. On će te u nutrinji svojoj osjetno krijeći i tješiti. Ali ako se u svojoj dobroti skrije tj. ustegne osjetnu utjehu, okrepu i ugodno duhovno raspoloženje, tad si u pogibelji da počneš o sve mu sumnjati, bojati se, okretati se nadesno i nalijevo, gdje bi se čega prihvatio, ali uzalud. Tad nastupa nemir, probude se uspomene, te duši počne sve čudno izgledati i ona misli da je bolje rastresti se i naći bar gdje gđegdje utjehe. Počinje joj biti dosadno u tom stanju i mraku, bez ikakva svjetla, u neizvjesnosti i samoći trpeći bezutjescnost, dosadu i otuđenost u svemu. Znaš li, bojažljiva dušo, što je to? To je jedna kušnja koju šalje Gospodin i kojom hoće da te odcijepi od ugodnosti, od naravnih osjećaja i raspoloženja, koja ti voliš, na koja si već navikla. On hoće time u sebi proizvesti nutarnju sabranost, samoću, duboki sveti mir, koji ti je potrebit da možeš lako opći s njim. Zato budi velikodušna i ustraj u tom duhovnom mučeništvu, gdje osjećaš prazninu, muku i nutarnju tugu. Ovdje te prate sumnje, uzdignu se strasti, muče te grijesi, ubija dosada i ne da ti se nigdje naći utjehe niti te itko može zadovoljiti. Više voliš biti našamo u šutnji, nego u društvu. Nešto tražiš, a ne znaš ni sama što. Čutiš ranu u sebi i držiš da nema lijeka za nju. Gubiš se u nekoj daljini i ponoru, a drži te opet ruša na koju ne paziš.

Ne boj se, dobra dušo, u svetim si rukama. Nitko te iz njih ugrabit neće. Budi ustrajna, Isus te hoće. S njim si u Getsemani, moli se, trpi i čekaj. Doći će anđeo utješitelj i okrijepiti će te. Ne pazi na se, ti imаш zadovoljiti onoga, u kome je sve zadovoljstvo, neizmjernost, svetost, i sva savrše-

nost. On hoće da te učini dobrom. Ti trebaš odgovoriti njegovoj svetoj volji, proslaviti njegovu ljubav i moć u tebi, i u svim tim kušnjama biti njegovo dobro i poslušno dijete. Velika je to slava Božja kada stvorene časti, sluša, u svemu izvršuje volju i odredbe svoga Stvoritelja. Velika je to pobjeda ljubavi Isusove, gdje te vidi da uza nj, s njime trpiš, nasljeđuješ njegovu svetu muku i podlažeš se s njim Ocu nebeskom. Velika je čast i slava za presvetu nebesku Majku kad njezino dijete ustraje s njom ispod križa tvrdo u vjeri, strpljivo u mukama, jako u ljubavi. Twoja postojanost i vjernost bit će trijumf tvoje Propste Ljubavi čija želiš biti žrtva.

Hvala na obavijestima o radu na području tiska o našem dragom o. Antiću, koji nam je toliko potreban na oltarima, kao što je bio potreban u životu — za života. Koliko puta uzdišemo za njegovom sigurnom riječi u neriješenim časovima svoga ili zajedničkog problema. Ali Gospodin ga je uzeo između nas. Više puta pomišljam da ga je Božja Providnost spremila u pravi čas, da se ne nađe u kaosu u kojem možda ne bi mogao onako svjesno i dalekovidno voditi druge, jer su vremena i zbivanja odviše zapletena i nejasna i burna. A On je bio samo mir, donosio u duše uvijek mir, stvarao u društvu mir, molio za mir, radio za mir. Bio je čovjek pun Boga, a kap. takav mogao je biti posrednik mira ...

Toliko bih već željela nešto poslati za Glasilo, ali ne nadem časove sabranosti, pa par sati prosjedim s olovkom u ruci. To mi je potrebno, da mogu svoje zahvalno srce izliti na papir, jer mi preostaje još uvijek veliki dug Svetom Pokojniku.

M. A. — Subotica

NOVA KNJIGA O MOLITVI

U drugoj polovini lipnja se kao ugodno iznenadjenje pojavila knjižica od neprocjenjive vrijednosti za vođenje zdrava duhovnog života. Naša Vicepostulatura je u hrvatskom prijevodu izdala klasično djelo franjevačke duhovnosti koje pobožna čitaoca kao pouzdan vodič uvodi u tajne tzv. mislene molitve ili razmatranja. Radi se o knjižici što ju je prije četiri stotine godina napisao veliki mistič Franjevačkog reda i poznati učitelj duhovnog života sv. Petar Alkantarski pod naslovom **RASPRAVA O MOLITVI I RAZMATRANJU**.

Svi oni, koji se trude kako bi se što brže uspeli do najviših vrhunaca gore kršćanskoga savršenstva, u toj će knjižici naći osim uputa za obavljanje razmatranja i dosta drugih posve praktičnih savjeta i poticaja za provođenje zdrave i plodonosne milosnoga života. Možda pobožnu čitaocu ovo djelce ništa toliko ne preporučuje kao činjenica da je njegov autor bio duhovnim ocem i vodom na putu mističnog života i posvećenja sv. Tereziji Avilskoj, koju je nedavno sv. Crkva proglašila »naučiteljicom Crkve«.

Djelce je ukusno opremljeno, a s predgovorom ima 130 stranica. Narudžbe prima: Vicepostulatura, Vrbaniceva 35 — Zagreb.

Cijena — 20 dinara

O. Bonaventura Duda piše iz Jeruzalema:

Sinoć sam iz Rima primio vaš »Vjesnik« od travnja, posvećen uspomeni blagopokojnog o. Ante Antića. Suspregnuta daha svega sam ga pročitao, oživljavajući u sebi uspomenu na svetog patra i obogaćujući svoje uspomene uspomenu drugih. Mnogo toga još treba sakupiti da se sačuva ova bogata religiozna ličnost kojom nas je Bog obdario. Naučimo se jednom izbjegći dosadašnje propuste i sačuvati uspomene dok su svježe.

Tražite da još nešto napišem iz svojih uspomena. Pokušat ću srediti svoje sudove, koji su mi bujicom navirali dok sam sinoć, dugo u noć, čitao vaš »Vjesnik«.

Za o. Antu kao osobita redovnika, čuo sam već kao klerik, negdje 1944—45. Već je tada postao, u neku

ruku, legendaran po anegdoti koja se češće u više verzija prepričavala: da je jednom ukorio nekog klerika, ili je htio da ga otpusti — što li? A ovaj se, poznavajući jednostavnu poniznost svog magistra, utekao dijalektici: »Tko je bolji, o. Magistre, vi ili ja? — »Ti si bolji«, pripravno će o. Ante. A ovaj vještak izvodi zaključak: »Kako me onda smijete otpustiti...?«

Prvi me na njega sasvim ozbiljno upozorio nezaboravni moj učitelj prof. Mons. S. Bakšić. Bilo je to negdje 1950. kad se već Zagrebom proširila fama o o. Antiću kao izvanrednom isповjedniku i Bogom prosvijetljenom savjetniku. Prof. Bakšić mi ga takvim predstavio pošto se — osim po svom vlastitom iskuštu — o tom uvjerio ispitujući mnoge njegove klijente.

Prvi sam put bio kod njega po povratku iz Rima g. 1957. Tada je u Hrvatskoj bio osobito živ interes za stigmatiziranog talijanskog kapucina o. Pija. Otac Antić me pozvao u nadu da ću ga bolje od drugih informirati. No nisam mu u tom mogao poslužiti jer je slučaj o. Pija, koga inače poštujem, bio izvan dohvata mog interesa. Iz pitanja koja mi je tada o. Antić postavljao — iako je bio vrlo diskretan — razabroa sam da želi biti što bolje obaviješten o mističnim fenomenima da bi znao što bolje prosudjivati različite duhovne pojave. Kod drugih? Kod sebe? — I jedno i drugo.

Tim zapravo dotičem glavnu crtu duhovnosti o. Antića koju posebice želim istaknuti. On je provodio prosvijetljen duhovni život; bio je prosvijetljen duhovni voda. On je posjedovao, vjerujem, »uliveno znanje svetaca«, ali se osjećao silno potaknutim — što je onda antićevskom marljivošću i elanom ostvarivao — da sve učini da to »znanje svetaca« i stekne. I teško je reći što je u njegovoj duhovnosti bilo utjecajnije: uliveno ili stečeno znanje svetosti. To se dvoje zapravo simbolički upotpunjaje. Uliveno znanje ponukalo ga je da što više steče; marljivost stjecanja mu je izmolila nova nadoljevanja.

Ovaj svoj sud ne iznosim a priori, nasumce, napamet. Češće sam posredovao kad je svom poniznošću i prenja redovničkim propisima, od poglavara našeg samostana tražio na posudbu knjige koje suvremeniji redovnici sve rjeđe trebaju. Poglavarji su mi često povjeravali da knjigu pronađem i da mu pošaljem.

Drugi su istaknuli da se radi vodstva duša savjetovao s liječnicima, tražio najbolje priručnike itd. Ja sa svoje strane dodajem da je svom marljivošću nastojao da što bolje i svestranije upozna duh, mentalitet, zasade franjevačkog teološkog naziarija, evandeoske askeze i uzmogne tim proučenim putem voditi druge.

Stoga je ponovno čitao djela osobito sv. Bonaventure i sv. Bernardina. Nastojao se informirati o najboljim studijama o sv. Franji i franjevačkom duhu, pa je dugo tražio dok nije našao neku dobру dušu koja će to prevesti kako bi mogao svojim pokornicima i duhovnim učenicima dati što bolje, bogatije i raznovrsnije štivo.

Više puta mi se žalio što naša braća laici po samostanima nemaju dovoljno prikladne, osobito franjevačke duhovne hране.

Potkraj života je skupljao materijal da priredi mali »sanktorak« u kojem bi za njih na što pristupačniji i privlačniji način bila opisana uzorna i sveta braća našega Reda.

Otkako je upoznao mistika sv. Karla Sečijskog, postao je njegov štovatelj i — rekao bih — njegov učenik.

Mislim da se nisam varao sluteći da ga proučava kao učitelja i du-

hovnog vodu na svom putu sjedinjena.

Eto, to svakako smatram važnom crtom duhovnog lika o. Ante i osobitim znakom njegove poniznosti, ozbiljnosti i odgovornosti. Uz nezaobilaziva sredstva njegovanja duhovnog života — molitva, samozataj, sakramentalni život i apostolsko djelovanje — on je smatrao da treba stići što svestranije i što dublje duhovno znanje: za druge, a prvenstveno dakako za sebe. To je cijelo znanje bilo okrenuto k provedbi.

Mogu usput reći da je bio uporan, iako obazriv, a uviјek pažljiv na redovničke propise, dok nije pronašao put da dode do potrebnih knjiga.

Otac Antić je bio cijelog svoga života izvrstan učitelj duhovnog života najrazličitijim vrstama duša. No, on je u tom — darom milosti Božje i najmarljivijim svojim sudjelovanjem — sve više napredovao i sazrijevao. Mi smo ga u Zagrebu upoznali u punoj njegovoj zrelosti. I iz vlastita iskustva, a napose iz povjerenja iskustva drugih, mislim da smijem iznijeti nekoliko sudova o tom.

Prije svega, o. Antić je bio najuslužniji isповједnik, uviјek spremjan da sasluša. Vjerujem da je osjećao posebnu zahvalnost Bogu što mu je iskazao tu milost, a i zahvalnost poglavarima što su ga odredili za tu službu.

Pokornike je primaо smirenom vedrinom i prijaznošću koja je uviјek dobro djelovala.

Jedna osobita značajka njegova ispovijedanja i duhovnog vodstva bila je: brižljivo nastojanje da duša sama upozna što Bog od nje traži, da pronađe što sve u njoj prijeći da ostvari Božji poziv. On je to umio postići kratkim, ali često vrlo mnogim i najraznovrsnijim stvarnim pitanjima. Čovjek se pod klišom njegovih upita osjetio osvijetljen sa svih strana — a vertice capitis ad plantam pedis — nadnaravnim reflektorima te je sebi postao jasni nego ikada.

Njegova su pitanja obulivatala naravne i nadnaravne sklonosti, dobre i loše potajne težnje; utjecaje sa strane, dobre i loše; reakcije na milost, osobe svog okoliša, događaje u bližoj i daljoj obitelji... Koji je čovjek, koja knjiga, koji događaj najsnaznije na te djelovao — na koju se pobožnost osjećaš ponukanim... kako reagiraš na križeve te i te suprotstvinte itd. Kako sudiš i kakve stavove zauzimaš prema tim i takvim ljudima, okolnostima itd.

Dakako, da su onda njegovi savjeti, upute, a ponekad i zahtjevi bili vrlo konkretni, jasno formulirani, bez stereotipnosti, duši primijenjeni, vrlo primjereni, ne pretjerani... Osobito je poticao na sakramentalni život, molitvu, razmatranje, ispitiva-

nje savjesti, ljubav prema trpljenju, samozataju... A nadase: na svagdašnju ljubav prema bližnjemu u stvarnim okvirima tvog života...

Cinio je to neusiljeno, kao moleći, ali uporno ponavljajući i kratkim i odrezanim sudovima. I uviјek spremjan, u dijalogu s pokornikom, da sagleda poteskoće, kritiku svog stava i da, prema potrebi, preinaci i savjete...

Znam da je vodio više komplikiranih duša, spletene ili bolesnih. On se za njih, dakako, molio i dao za njih moliti. Tražio je savjeta od liječnika, svećenika i drugih. Ali još više, nastojao im je, koliko je to bilo u njegovoj vlasti, urediti bliži i dalji životni ambijent: u obitelji, na radnom mjestu, u društvu... Nastojao je, sam i s njima samušma, pronaći posao i zanimanje koje vole; podržavao ih je u naporu da svladaju strah, nepouzdanje u sebe, sklonost k neradu itd.

Uviјek sam bio zadivljen kako se zanima za cijelokupni život svojih pokornika, a opet — čuvajući kod toga pravu mjeru diskretnosti koju mu je nalagala ispovjedaonica i njegova samostanska ograničenja...

Bio je on velemajstor poznавanja onog što sv. Ljudevit Grignon zove »dno duše«. Kao malo tko kod nas on je razumio — i u ispovjedičkoj je praksi mnogo o tom vodio računa — Augustinov tročlan: gratia — natura — liberum arbitrium. Sav je bio posvećen poslu da se stijenj, koji tinja ne ugasi, da se trska stičena ne prelomi. Duše je poticao na vjernost milosti, na velikodušnost, herojstvo, kako je umio samo on: umilno i odlučno.

Kod redovnika je osobito naglašavao njegovanje što savršenijeg zajedničkog života: napose molitve, poslušnosti, siromaštva, zabavljenosti nadnaravnim — u funkciji izgradnje zajednice. Bio je čvrsto osvjeđen da će samo zdrava, jedra zajednica biti škola novih, savršenih redovnika i apostola. Želio je da među nama bude što spremnijih propovjednika, pisaca, vođa duhovnih vježbi, misionara, karitativnih radnika... Samostan je zamišljao kao košnicu marljivih pčela radilica koje ni oko cega drugog ne nastoje nego kako će što više proslaviti Boga, posvetiti sebe, pomoći bližnjemu, vješto i požrtvovno izmjenjujući apostolsku vanjsku zaposlenost s individualnom i komunitarnom pobožnošću. Da, kod redovnika je mnogo inzistirao na tom da svaki upozna koliko je stvarno kadar pridonijeti usavršenju i izgradnji zajednice.

Jos bih nešto usput spomenuo: u svom nastupu o. Antić je bio neusiljen, vrlo koncentriran, pažljiv na riječi svog sugovornika.

I još nešto: nije podlegao stereotipnosti; nije imao »gotovih« fraza,

pa ma kako »svetih«. Sačuvao je, dakle, mladenačku svježinu duha sve do posljednjeg dana. I kretnje su mu bile mirne. Jedina možda stereotipnost, ako se tako smije nazvati, bila je: po dva, tri puta ponovio bi pola rečenice. Na pr.: »Smijem li vas, smijem li vas... nešto upitati...?« No, to je baš izlazilo iz njegove pažljivosti i koncentriranosti.

Smijemo li se nadati da će se jednoga dana i crkveni sud pozabaviti herojstvom njegovih kreposti? Teško je sada reći koja je ona temeljna njegova krepost, gdje je tajna »žila« njegove svetosti. Istina, bio je molitelj, ali ne bih rekao izvanredan. Bio je trajno na raspolažanju dušama, ali to nije bilo ono spontano mučeništvu jednog Ivana Arškog ili Leopolda Mandića. Bio je svakako pokornik, ali će i njegova najbliža braća samo u malo rijeći moći reći njegovu pokorničku vještinu. Sto dakle?

Rekao bih da je njegov život bliže redovitom nego izvanrednom; toliko izvanredan, da se može još zvati redovitim; stanovita »izvanredna redovitost« koja bi zapravo trebala biti za sve nas kršćane »redovita izvanrednost«. Ukratko: sveta svakidašnjost. Mislim da je bitno kod o. Antića da je »iznutra vjerovao«, živio je u onom što je vjerovao. Za njega je npr. molitva uistinu bila dijalog s Bogom: on je slušao i govorio, a nije deklamirao. Za njega je, vjerujem, sv. misa bila uistinu prinošenje žrtve... slušanje u ispunjedi služba posredništva... On je sve činio da živi u stvarnosti vjere. Svetopisamski bi se to reklo: Hodao je pred Gospodinom!

KAKO SAM DOZIVIO OCA ANTU ANTICA

U prvim danima moga studentskog života čuo sam da postoji o. Ante Antić. I klerici naše provincije i dijecezanski klerici prepričavali su i tamo svoje doživljaje u susretu s o. Antonom. Govorkalo se o njegovoj svetosti, pronicavosti, mogućnosti da čita savjesti. Kod nekih mi se pričinilo, da govore bez dubljeg uvjerenja, a bilo je i takvih, koji su poštivali njegovu svetost, no očito su bili nezadovoljni njegovim savjetom. Kad god je bilo moguće, pokušao sam dobiti što vjerniji opis svega što se pripisivalo njegovoj svetosti.

I tako sam pomalo formirao u sebi lik o. Antića, a da ga nisam uopće vidio. U stilu moga ondašnjeg duhovnog razvoja — u kojem je prevladavala kritika i apologetika — zauzeo sam stav »metodičke sumnje«. Sudovi onoliko vrijede, ko-

liko i ako izražavaju stvarne činjenice.

Nasmijao sam se pročitavši u vijesti Glasa Koncila: »Umro Pater Antić« — da duše »nikada nisu odlažile razočaranje ili manje dobre« od o. Ante! Kako to potpisani »M« može znati? A onda, ako su se nad Gospodinom Isusom neki razočarali, a Juda u njegovu društvu i pod njegovim vodstvom — postao gori, zašto to ne bi moglo postojati i u životu o. Ante? Znam nekoliko slučajeva razočaranja, koje je nastalo zbog kriva shvaćanja Antinih savjeta, ili zbog pomanjkanja pomiznosti.

A pod utjecajem poslijeratne mode ruganja u javnim publikacijama svemu što se odnosio na vjeru, moji su kriteriji za suvremenog sveca bili mlađenacki pretjerani: svestrani genjl s naravnim i nadnaravnim vrlinama u savršenom stupnju! Čekao sam, dakle, prigodu, da vidim da li se sudovi o Antu podudaraju sa stvarnošću, te da li je živi Ante zaista takav, kako sam ja mislio da bi morao biti, ako je svetac.

Ako još napomenem, da sam zbog mnoštva sudova u prilog Antine svetosti u duši već pristao da on to i jest — razumjet ćeće moje razočaranje koje sam doživio pri prvima susretima s njim.

Triju zgodu se naročito sjećam. Nisam siguran da li je redoslijed prvih dviju točan — no to i nije važno.

Nekom redenju u kapelici bogoslovog sjemeništa u Zagrebu prisustvovao je i o. Ante. U roketi do pratio pred oltar ređenike i ondje pratio i pomagao ređenje. Bijah među »publikom«. Iznenadio me njegov zgrbljeni lik, spuštena glava, nesiguran hod. Pričinilo mi se da se boji gledati, da je uplašen, da se ne može oslobođiti misli da ga gledaju mnoge oči. A kad su izlazili iz kapelice i prolazili u dvoredu između klupa i nas prisutnih, njegove moćno sklopljene ruke, lice protkano patnjom i bespomoćnošću, naherenti i nesigurni hod govorili su više da imam pred sobom nekog izgubljenog čovjeka, nego sveca prema mojoj predodžbi.

U drugoj prigodi bilaže još gore!

Na bogoslovskom fakultetu u Zagrebu raspravljalo se o radnim akcijama na koje bi trebaloći preko ljeta. Prisutni gotovo svi slušaci, predavači »predvojničke obuke«, neki poglavari, duhovnici i magistri, pa i o. Ante. U priljeno nategnutoj situaciji, nakon mnogih izmjena misli uzeo riječ i o. Ante.

Ne brinući se mnogo za ritam riječi i pobrzavajući u govoru Ante je rekao da — ukoliko se mora ići — možemo raditi odijeljeno od drugih, a onda je glavninu problema sveo na »jilo!« Predložio je da »ranu«, koju će valjda dobiti, klerici stave u »kuver« i »pojedu nasamo!«

Brzanje u govoru, riječi koje štokavcima nisu svakidašnje, uvjetovali su da o. Antu nismo pravo ni razumjeli. Značajni smješak zaduženog za odgovor, smješak koji bi mogao kriti i sažaljenje i ironiju, te naročito naglašavanje, da se po sebi razumije da ćemo »hranu dobiti« stvorili su atmosferu u kojoj se činilo da nam je jedino stalo do »kuvera s jilom«. Nekolicina je bogoslova javno izrazila negodovanje.

Zamislite iznenadenje i razočaranje u duši, koja je bila u fazi duhovnog puberteta! Ovako nešto doživjeti od o. Ante — simbola duha!

Napokon sam i razgovarao s o. Antonom. S jednim subratom posjetio sam samostan u Urbanićevoj ulici u Zagrebu. Možda smo polagali kod o. Gabre Cvitanovića jedan od ispitata iz crkvene povijesti. Posjetili smo i o. Antu u njegovoj sobi.

Zelio sam da iza tog razgovora popravim utiske, koji su mi se natimali iz prvih susreta. No, iza našeg razgovora neprestano mi se u glavi vrtjela misao: »Ništa naročito! To isto mogu čuti i od drugih! Posve običan redovnik!« Dakao u svojoj sobi o. Ante je bio kod kuće. Ni traga dojmu nesigurnosti. Živ u razgovoru. Jednostavan.

* * *

Za vrijeme moje magistrske službe u zagrebačkom samostanu na Kaptolu postepeno sam sve bolje i bolje upoznavao o. Antu. U našem je klerikatu već postojala tradicija, da je o. Ante via facti bio skoro kao naš drugi, odsutni magister. Ne pretjerujem kad kažem da su mnogi klerici naše Provincije upravo ludovali za njim. Uvijek sam bio veselo kad su klerici polazili k njemu na razgovor. Molio sam ih, da to ne čine iz svetog »športa« i znatiželje — kao što sam to ja nekada činio — nego da traže zaista samog duhovnog napredak.

Mnogo puta sam pošao o. Ante tražeći pomoć za duhovne vježbe klericima prigodom ređenja i zavjetne, izmjenjujući s njim misli o najrazličitijim problemima.

Bio je upravo silan. Obdario me mnoštvom pomagala, uputio gdje mogu naći detaljno obrađene probleme, obećao mi pronaći, prevesti i prepisati različite rasprave. I to je zaista učinio! Moju je potrebu uvek shvatio kao svoju vlastitu. Činilo se kao da je to jedini problem na svijetu koji treba rješiti!

Bio sam tek četiri godine svećenik, a on 37 godina. A u razgovoru on je tako postupao kao da smo jednaki. Dobio sam dojam da je za njega svećeništvo vrhunsko vrijednost i da ga sa strahopočitanjem poštiva u sebi i u drugima. Zavrtjelo mi se u glavi, kad je nekoliko puta mene golobradoga zatražio »savitač u nekim slučajevima. Pomiclio sam da to čini da bi me po-

niočio kako trebam i ja postupati. Nikada nisam mogao naći dokaze za to i nikada nisam dobio dojam da sam pred psihologom ili psihijatom. Bio je otvoren u odgoju i nije se u slučajevima koje sam mogao pratiti, služio ljudskom mudrosti, nego načelima evanđelja. Njegovi su savjeti — koje je meni davao — bili vrlo jednostavni, lako provedivi, razboriti, ali puni zahtjeva: što savršenije. »Tražite samo Boga, slavu Božju — ne svoju! Vi radite, a ja ču se pomoliti!« Blagoslovio bi me — i zatražio od mene blagoslov!

Poslije naših razgovora nije zaboravio probleme o kojima smo raspravljali, te je nerijetko pismeno nastavio razgovor, poslao mi knjige (nove knjige), novu pomoć. Divio sam se toj činjenici, jer sam znao da sam jedan od mnoštva s kojima isto tako postupa i za sve ima vremena. U nekim slučajevima iskoristio je svoje veze s liječnicima i različitim stručnjacima, te mi pribavio upute i s te strane.

Jednom sam s klericima posjetio naš samostan u Samoboru. Bio je ondje i o. Ante rješavajući nešto sa sestrama klarisama, koje su ondje boravile. Za vrijeme ručka samostanski gvardijan o. Florencije Forjan izrazio je svoje veselje zbog našeg dolaska. Za o. Antu je rekao da njegov dolazak smatra darom Božnjim.

»Među nama sjedi Božji svetac. Gledajte ga, vi mladi, slušajte njegove savjete i učite se od njega kako treba živjeti. Ponizan, skroman, pun duha Božjega, svet!«

Ante je postao još grbaviji. Lice mu je gotovo poplavilo i poprimilo izraz bola. Rukom je pokušavao sakriti lice, a drugom se šakom ispod razine stola udarao u prsa. Nešto je molio. Poslije ručka malo se zadržao u razgovoru s klericima, te brzo pobjegao sestrama klarisama.

Znam da mu je bilo teško pri duši. No, nisam ga žalio, jer je baš tako i zaslužio.

I ja smatram darom Božnjim što sam u nekoliko navrata mogao boraviti s o. Antonom u našem samostanu u Samoboru. Od godine 1960. boravio sam s klericima-filozofima u samoborskom samostanu. Slušajući liječnike i poglavare o. Ante je dolazio na odmor u Samobor i odjedao kod nas po nekoliko tjedana, odnosno mjesec-dva dana.

Pružila mi se prilika da ga upoznam u njegovu svakidašnjem životu: u našim zajedničkim redovničkim dužnostima, pri služenju sv. mise, kod stola, za vrijeme rekreacije, u njegovim privatnim meditacijama, u posjetima Presvetom, u njegovu načinu ispovijedanja. Svaki dan se ispoljedao. Pri prvom posjetu to mi rekoše drugi, a kod daljnijih posjeta dolazio je svaki dan po mene da ga isповједim. Činio je to redovito poslije večernje molitve.

Na mene je silno djelovalo njegovo kajanje. Posve bi se promijenio u licu, potresen izgavarao bi riječi pokajanja. Davao je dojam duše, koja duboko potresena stoji pred Božjim veličanstvom i s velikom bolju gleda svoju nevjernost moleći milosrđe. Kad sam se nekoliko puta kasno povratio iz Zagreba, on je strpljivo čekao i nije pošao na počinak bez ispovijedi.

Silno se radovao svemu što je u obliku redovničke discipline pomagalo težnji za svetošću. Poput kakva novaka obavljao je mjesecnu rekolekciju, križni put, meditaciju. Katkada je sav razdragan došao među klerike i mašuti rukama pojavio ih da su lijepo molili časoslov. Jednom, kad je Sveti Otac pozvao na pokoru i molitvu za Koncil, pozvao je mene i jednoga patra da probdijemo neko vrijeme noći u molitvi. Nipošto nije smatrao da naš običaj, da u danima rekolekcije na dobvoljnoj bazi iznolimo matutin u pola noći, škodi zdravlju. U nagovorima klericima, za koje sam ga katkada zamolio, a on rado prihvatio, bio je neobično konkretni i praktičan. Katkada je u toku nagovora zaredao od jednog do drugog klerika i kratko, odsjećeno uprvi prstom u svakog pojedinog kratko opisao stanje njegove duše: »Ti si ohol zbog lipog tila!« — »Ti si kukavica i bojiš se prigovora!« — »Ti se bojiš pokore, a triba ti!« — »Ti si umišljen, da puno znaš, a ništa — ništa — ne znaš pravo što ti je za spas duše!« — »Pridug, pridug ti je jezik! Nauči dišiplinu šutnje!« — Kad je sve svršio, zaključio je: »Razmislite što sam vam rekao i kako ste primili, kako ste se osicali — pa ćete viditi koliko i kakva u vama kripot i poniznost!«

Jednom je netko trebao održati sestrama klarisima duhovne vježbe za zavjetovanje. No, prekasno su zatražile i nisu mogle dobiti moderatora. Ante je priskocio u pomoć. Zatražio u mene neke prijevode, koje mi je nedavno dao, a radi se o obradi problema »posljednjih stvari« čovjekova života iz pera jednog suvremenog njemačkog teologa. Otišao sam tu i tamo poslušati iz vrata njegove nagovore. Kad je govorio o posljednjim stvarima — de novissimis — primijetih da ne slijedi točno misli onog teologa. Upitah ga kod većere kako idu duhovne vježbe:

— Aaaa, nasadija sam se! Eto ti kako idu! Privisok stil, pa moram sve minjat!

Često smo raspravljali o problemima filozofije, medicine, moralu. Čudio sam se njegovoj informirnosti, no i poniznoj otvorenosti da čuje moje mišljenje. Imao je velikih planova: želio je filozofsku enciklopediju na hrvatskom jeziku, no u sili istine; opću enciklopediju u katoličkom duhu; htio je jedan

»Vademecum« za katoličkog znanstvenjaka.

Slušajući moju generalnu ispovijed postavljao je pitanja slijeva i zdesna, nakratko i nadugo. Posvetio mi je dva sata da ocijeni moj rad s klericima, savjest i život. Njegova pitanja, stil ispovijedanja i počinjanje jasno su pokazivali čovjeka neobično uvježbana u evandeoskoj kulturi, čovjeka koji se nalazi »na svetom terenu«. U nekim slučajevima, gdje su nam se mišljenja razilazila, i ja odlučno rekao da ne mogu slijediti njegov savjet, nije bio kolebljiv. Odlučno je rekao svoje mišljenje i pokazao da misli po Evandelu. Nikad se nisam pokajao kad sam ga poslušao.

Silnom jednostavnocu rješavao je mnoga pitanja i nastojao da dje latnost kao rezultat savjeta bude što praktičnija, što konkretnija. Ne rijetko mi je poslao pismo i uputio da odem pomoći neke potrebne, potaknuti neke koji su u mogućnosti da se šrtvaju, ispitati pokoju nejasnu situaciju.

Susreo sam neke svećenike, koji ga nikako nisu mogli podnijeti. Ni su ga voljeli niti išta držali do njega. Nastojao sam otkriti razloge i došao do uvjerenja, da je uvihek bila po srijedi strast i neodgovornost, koja se nije htjela potruditi da izriče sudove, odnosno koja se nije htjela popraviti.

Gospodinu sam zahvalan što sam u životu susreo o. Antu i što nam ga je dao. Božja je milost bila velika u njemu i on je rado suradivao sa svima njezinim zahvatima koliko god su mu sile dopuštale. Kroz njegovu narav i lične osobine milost je čudesno propovijedala blagu vijest svima kojima je on bio poslan i koji su tu blagu vijest htjeti čuti. Uvjeren sam da Gospodin i poslije Antina odslaska iz naše sredine nastavlja njegov blagotvorni utjecaj na duše i da će našoj domovini dati službeno priznanje sveca.

Diskrecija je zahtijevala da neke stvari ne napišem onako kako bih želio i kako sam doživio. Ovo što sam napisao izraz je moga subjektivnog uvjerenja i tako mislim pred Gospodinom. Uvijek sam spremam potvrditi svoje subjektivno uvjerenje (koje sam vrlo oprezno formulirao) da je o. Antić zaista bio »ponizan, skroman, pun Duha Božjega!«

Ja ga molim da me ne zaboravi pred Gospodinom — i da mi se revanšira, barem malo, za neke stvari koje sam za njega radio.

Pozdravljam svu poznatu braću tropskim vrućim pozdravom Dalekog Istoka, a cijeloj bratskoj Provinciji čestitam na svetoj smrti sveoga brata!

o. Karlo Kaić, Manila (Filipini)

JOS JEDNO SJECANJE

Kod nedavna susreta s jednom teško iskušenom dušom, zapitam je kako se osjeća.

— O, ne mogu se potužiti. Od veljače ove godine vrlo dobro. Sa da mi je lako. Imadem dvojicu svetih Antuna koji mi pomažu.

A kad je vidjela da ne shvaćam, nadoda:

— Pa znate! Svetog Antu Padvanskog i svetog Antu Urbanićkog. Patra Antića opljivo susrećem na svakom koraku.

Otišla je užurbano, a na meni je ostao odsjev njezina smirenja i vjere. Činilo mi se da se i dobri fra Ante smiješi, onako ponizno i bezazleno, kako je znao popratiti i hvaliti i prigovor. A bilo je svega. Dohvatila ga je i radost i patnja, a posebno teška »sestrica« bolest u posljednjim godinama života.

Na tome se putu i mi susrećemo. Kod doktora. Teško onome tko ih treba, kaže naš narod. A jedna engleska poslovica još drastičnije ističe istu misao. Međutim, kako nevolja uči moliti, tako i bolest traži liječnika. A razumio se pater Antić i s njima. Cijenio je njihov poziv i ponizno pristupao da traži pomoć, jer je od prvoga susreta s klinikom bio na listi teških kardiopata — srčanih bolesnika. Ali je često u isto jeme prelazio i u direktnu ofenzivu:

— Vi liječnici ne smijete to... to i to... To se protivi Božjem zakonu. Njemu ćete odgovarati...

Nastavljao je odlučno, ali ne gubeci očinskog tona i blagog smješka. Oni bili zatečeni koji čas netremice slušali, da onda provali burna diskusija. Zainteresirao ih je taj simpatični fratar, s kojom klasičnom zakrrom na habitu, ali bez i jedne mrlje...

— E, čekajte, čekajte... nadviki vali su jedan drugoga...

— A što vi mislite o tome... i o tome... Što Crkva kaže na ovo i ovo?

Padala su pitanja, otvarali se problemi da se onda najedanput nastave u četiri oka iza zatvorenih vrata sobe pojedinog od njih.

— Pa kako je završilo, upitam jedanput.

— Izvanredno! To je čovjek široke duše, suvremenih shvaćanja, a pun dobrote, koji hoće sve razumjeti i za sve naći rješenje.

Jednoj liječnici, koju je prvi put susreo, odlučno primjećuje:

— Molim vas, nikada ne činite Ab.

— Ali, Pater, zaprepašteno sam primijetila, pa vi je uopće ne poznate. Ona nema ni veze s time.

Šutio je blago se osmjehnuvši, a tek kasnije postalo mi je jasno, da je glede toga imao neko posebno rasvjetljenje.

SJEĆANJE NA OCA ANTIĆA ● SJEĆANJE NA OCA ANTIĆA ● SJEĆANJE NA OCA ANTI

Gdje nije pojedince mogao dohvati riječima, evo pisma. Činilo mi se da pojedina od tih pisama dolaze kao meci u prazno, bez odjeka, bez reakcije, bez učinka. Ali, nije li i proletarna sjetva tek nijemo isčekivanje i slutnja jesenskih plođova? On je sijao i zalijevao vodom svojih bolesničkih kušnja i pouzdanom molitvom, a Bogu je prepustio sve ostalo.

I tako su prolazili dani. Liječnici se borili za kompenzaciju njegova teško bolesna srca, a on za ravnotežu njihove kršćanske orientacije i spas njihovih duša. Svaki je po-
hod na zagrebačku kliniku na Rebru, i radi kontrolnog pregleda, bio dan posebna apostolata. Taj bi dan upravo mobilizirao svu snagu i umnažao strpljivost da sasluša nove odredbe o liječenju, a umnažao je, ako se to može reći, i očinsku ljubeznost, da svim putovima posije dobrotu i svakom pruži smješak s razumijevanjem. Svaki puta je bio gost č. ss. sv. Križa, a kao zahvalu za pažljivu brigu oko svoje osobe uvijek je nastojao održati zajednički prikladnu pouku i utješiti mnogo dušu. Sve je to činio pripravnošću zdrava čovjeka, a zapravo se jedva držao na nogama. Sklerozirane vene prijetile su čestom trombozom; zbog toga je dugotrajno liječenje i deformirana kralježnica od teške spondiloze, tako reći gnječila pluća. Uvijek novi recidivi pneumonije postali su jači od liječnika i od snage antibiotika, te su i sami izjavili, da neće moći dugo pomagati.

— Srce je kao na niti — znali su reći, i to se ne da promijeniti. Kada mu je netko smionije rekao:

— Pa ne mogu vam liječnici promjeniti srce, a ni krsni list — odgovorio je blago:

— Da, imate pravo, ali život je dar Božji, pa dok se može dužnost mi se je liječiti.

Tu je dužnost ozbiljno shvaćao kao i svoje redovničke obaveze, ali sam nije htio davati sugestiju za svoje zdravstveno poboljšanje. Kada se iscrpen vraćao s pregleda na Rebru, molio je sestruru bolničarku:

— Recite vi o. gvardijanu što je rekao doktor — i što moram činiti.

Prepuštao se poslušnosti, pa kada je i štogod slučajno izostalo da se primijeni, nije htio podsjećati u svoju korist ili polaštanje. Ta je sveta poslušnost dovodila katkada i do šaljivih momenata. Klinika je npr. davala svoje direktive liječenja maksimalno štedeći srce, a privatni liječnik, koji je kao prijatelj katkada uskočio u situaciju, znao je dati skoro suprotne savjete, ne poznavajući sve komponente liječenja. A fra Ante je bio pripravan sve prostodrušno slušati bez analize i prosudjivanja.

Tu poslušnost, kao vanredno sredstvo askeze, preporučivao je i drugima pa i za najindiferentnije slučajeve. Kada mu se jedna redovnica potužila da civilno odijelo i frizura kod sestara u državnoj službi izaziva mnogo kritike i osuđivanja, odgovorio je očinski:

— Neka vas to, kćerke, ne smeta. Ni mnoge duhovne osobe ne razumiju te probleme. Sve mora biti u granicama razboritosti i prilika pojedine. Npr. sestra N. N. mora u onoj sredini gdje radi sačuvati dobrojanstvo kulturne osobe, ako neće da je prezru kao primitivku. Zato

se mora urediti dolično — i to radi apostolata, da mogne bolje utjecati na okolinu. Naredio sam joj da to čini iz poslušnosti prema duhovnom ocu kojeg joj ja zastupam. Poslušnošću može sve posvetiti i sačuvati se od zabluda.

Ovako on sve dohvaca u svrhu apostolata, od svake sestre u službi traži, da se znanjem, stručnošću i zrelošću svoga bića nametne svojoj sredini, a to samo i jedino u svrhu apostolata.

A njegov osobni apostolat? Svi smo iskusili. Uvijek se neumorno nastavljao na liniji onoga što je i preporučivao: Samo nikada ništa i nikome odbiti. Jedina je poslušnost bila granica i brana onoga velikodušnog predanja drugima. Jača od bolesti: poslušnost ga je naime vodila do raspeća, kada je duh želio da još posvijetli bližnjemu, a tijelo je dohvaca sestrica smrti.

— Pater, a more... a jug... a sunce? Upitam ga posljednjih mjeseci. Zar nećemo dolje?

Oči bi mu se zakrijesile čežnjom, jer ni toploga juga nije imao u gradskom sklopu svoje redovničke kuće, ni sunčana vidika, ni čista zraka svojih rodnih žalova.

— Ići će, ići... ako bude Božja volja... ako mi bude bolje.

Ta presveta Božja volja, koju je želio u potpunosti izvršiti, spremala mu je druge vidlike i pokoj na sunčanim obalama vječnosti.

I otišao je... Pa neka otpočine... Zasluzio je...

Ali neka nas ne zaboravi... Ni koga neka ne zaboravi... ni onu dušu koju prati kao Sveti Ante Vrbančići.

M — A

Sada u mirnim danima sakupljajte snagu za borbu i kušnju. Najviše se vježbate u savršenoj ljubavi i vjernosti sv. volji Božjoj.

+

Ne treba se bojati ničega, osim grijeha!

IZ FRA ANTINE ŠKOLE ● IZ FRA ANT

+

U nama ništa ne smije biti po našu, po ravnom, po raspoloženju, već sve u Božanskom Srcu, po Duhu Svetome, po milosti, po kreposti, po primjeru, koga vidite u životu Isusovu ...

+

... Dokle god popuštamo volji, samoljublju, naravi — milost ostaje u pozadini.

+

Čuvajte se malodušnosti. Gospodin je sama dobrota, milosrđe i ljubav. Ako dopušta, da nas napast kuša ili nas smetaju razne nutarnje pa i koje vanjske poteškoće, to je zato da nas čisti, diže od zemaljskih veza i upravlja k sebi cijeli naš život ...

+

Ljubite svetu Crkvu. Puno molite i trpite za nju kao i za svetoga Oca Papu i za sve svećenike.

ZAHVALNICE OCU ANTICU

ZAHVALNICE OCU ANTICU

Našao sam se u teškim financijskim problemima. Stanje je bilo bezizlazno. Utekao sam se i vruće molio dobrom o. Antiću. Bogu hvala, sve se lijepo svršilo i dobro sredilo. U znak zahvalnosti dajem doprinos u korist Vicepostulature — 1.000 din.

N. V. — Zagreb

+

Dobrom o. Antiću zahvaljujem na primljenoj milosti, preporučam se i nadalje. Prilažem za troškove beatifikacije 100 dinara.

Đurđa Kustura, Harkanovci

+

U znak zahvalnosti dobrom o. Antiću za sretan uspjeh moje unučadi u protekloj školskoj godini prilaže, iznos od 50 dinara.

Š. Ana, Zagreb

+

Dobrom o. Antiću zahvaljujem na mnogim milostima i preporučam se u njegov zagovor uz doprinos od 200 dinara za fond Vicepostulature.

+

Zahvaljujem dobrom o. Antiću za brzu pomoć u bolesti bubrega i prilažem iznos od 100 dinara u fond Vicepostulature.

Julijana Mihaljević, Zagreb

+

Zahvaljujem od srca Bogu za primljene milosti po zagovoru dobrog oca Antića. Preporučam se i nadalje njegovoj zaštiti. U znak zahvalnosti šaljem doprinos od 50 dinara za potrebe Vicepostulature.

V. P. — Drniš

+

Marija Štulić iz sela Kraljevečki Novaki (Sesvete) dovela je u Vicepostulaturu unučicu Zvjezdanu Cekol: »Velečasni, ovo je ona bolesna curica koja je ležala u zaraznoj bolnici (meningitis, upala pluća ...). Molila sam se dobrom ocu Antiću i mala je ozdravila. Bogu hvala! Preporučam se i unaprijed u zagovor dragog o. Antića.«

+

Dobri o. Antiću! Molim te i zaklinjem, isprosi mi veliku milost: moja kćerka i njezin muž nisu se odavna isповjedili, a ja bih bila najsretnija majka kad bi oni bili dobri vjernici. Dragi o. Antiću, obraduj ražalošćenu majku i dovedi ih na slike sakramente. Za potrebe Vicepostulature šaljem 100 dinara.

Suzana Božulić, Split

Po zagovoru sv. Nikole Tavelića i dobrog o. Antića primila sam nekoliko milosti, pa se toplo zahvaljujem uz prilog za kanonizaciju o. Antiću u iznosu od 200 dinara.

Ružica Struhak, Zagreb

+

Kata Beroš iz Bratuša šalje 200 dinara za beatifikaciju o. Antića u znak zahvalnosti za sretan uspjeh teške operacije koju je imala njezina jetrva Slavka.

— — —
Na primljenim milostima zahvaljuje dobrom o. Antiću i prilaže u fond vicepostulature 100 dinara.

Marija Berak, Zagreb

— — —
Šaljem 50 DM za širenje lista Dobri Otac Antić s molbom da me naš dobri i dragi fra Anto preporuči Prečistoj Djevici Mariji i da usliši moj vapaj. Posebno ga molim da čuva moju obitelj u domovini, moju ženu i sedmero djece, a mene da izlijeći od ove bolesti koju sada bolujem. Ovdje u tuđem svijetu, daleko od svoje obitelji, uvijek se molim i uvijek zazivljam dragu Gospu da nas sačuva od svakoga zla.

Simona Geljić, Frankfurt

— — —
Provela sam pune četiri godine u Urbanićevoj ulici. Uvijek se sjećam tih dana, a posebno ne mogu zaboraviti one velike milosti koje mi je dragi Bog udijelio preko dobrog i svetog o. Antića.

Hvala dragom Bogu i našem svetom o. Antiću za sve milosti koje sam primila. Još uvijek primam velike milosti i unaprijed se preporučam u njegov zagovor, kako mi je i obećao da će se za me moliti. Da je o. Antić svet, to ne treba niti sumnjati.

Šaljem 100 šilinga za Glasilo i za fond vicepostulature.

s. Verona Masnić, Wien

— — —
Dragi naš o. Antiću! Tvoja velika i plemenita duša iz koje je zračila samo ljubav i širio se miris poniznosti i idobrote, ostat će nezaboravljen u mojim sjećanjima.

Dragi o. Antiću, nisam s tobom puno govorila dok si bio na zemlji. Uvijek si se brinuo za me, a osobito sada ti si moj veliki zagovornik kod Boga i Majke Božje. Molim te, moj dragi zemljače i susjede, ne zaboravi me nego me štitи svojim zagovorom kod Gospodina. Mnogo ti se zahvaljujem na svemu.

Šaljem prilog od 1.150 dinara za Glasilo i za fond beatifikacije. Bog dragi dao da našega dobrog fra Antu jednog dana vidimo na oltaru. To je moja velika želja za koju svaki dan molim.

Jelica Latin, Vodice

— — —
U mojim velikim potrebama preporučam se dragom o. Antiću vrućom molbom da mi pomogne da ne klonem duhom. Šaljem prilog — 50 dinara.

Katica Lukić, Zadar

Najprije da vas pozdravim s Hvaljen Isus i Marija!

Zatim vam zahvaljujem za prvi broj glasnika dobrog o. Antića, koji sam tako željno očekivala. Sada ga čitam i nalazim utjehu i nekako mi je lakše. Već sam dugo bolesna. Teška je moja bolest i što sam starija, to je sve to teže podnosim. Sada mi je 63 godine. Ostala sam udovica prije dvije godine. Majka sam šestero djece. Živim od penzije s najmlađim sinom.

Teško mi je bilo u životu, jer sam često bolovala, a sada je moja bolest krenula još na gore. Stoga molim milost i preporučujem se dobrom o. Ante Antiću, velikom štovatelju Majke Božje, da makar malo prizdravim i da mogu što ustrpljivije snositi teret svoje bolesti od koje već tako dugo bolujem.

U znak zahvalnosti šaljem iznos od 50 dinara u svrhu troškova beatifikacije.

Željno očekujem drugi broj glasnika jer mi je to velika utjeha i olakšanje u tojoj teškoj bolesti.

Slavica Majstor, Osijek

Zahvaljujemo o. Antiću na uslišanoj molbi uz novčani prilog od 100 dinara.

Sestre Milosrdnice, Frankopanska 17, Zagreb

Preporuča se u zagovor o. fra Ante za zdravlje i mir u kući, za uspjeh u životu i šalje prilog od 10 dinara za svjeće na grobu.

M. F.

Hvala ti, o. Antiću! Sve brige i boli stavljam pod twoju zaštitu. Prilažem za beatifikaciju 50 dinara.

N. N.

Dugo sam bila kao podstarac u podrumskim i vlažnim sobicama. Radi toga sam puno bolovala od reume. Preporučila sam se dobrom o. Antiću i vruće molila da mi pomogne. Bogu hvala, dobila sam suh i zračan stan.

Od srca zahvaljujem našem dragom o. Antiću i preporučam se u njegov zagovor. Svagdano se molim da Gospodin što prije proslavi našega fra Antu.

Šaljem skromni prilog od 80 dinara.

J. Margeta

U dva navrata mi je zagovor dobrog oca Antića pomogao. Teška bolest srca dugo me je prikovala uz bolnički krevet, ali se, nakon molbe fra Ante za poboljšanje, moje zdravstveno stanje znatno popravilo te sam mogao izići iz bolnice i nastaviti život u obitelji. Slijedeće godine stanje mi se ponovno pogoršalo. No i toga puta je o. Antić pomočio. Danas se dobro osjećam. Od srca zahvaljujući našem zagovorniku, nadam se da neće proći dugo vremena dok ga budemo mogli zvati blaženim. U fond Vicepostulature šaljem 500 dinara

J. A.

Ovim izričem najtopljiu zahvalu presv. Trojstvu i prečistom Srcu Marijinu jer sam uslišana u teškoj kušnji po zagovoru dobrog fra Ante Antića, svetog Franje i svetoga Antuna. Preporučam se i nadalje u njihov zagovor.

U znak zahvalnosti dajem prilog od 100 dinara za troškove beatifikacije.

Ana Š. — Zagreb

Neko vrijeme sam živjela u Zagrebu i često posjećivala grob o. Antića. Uvjerila sam se da je on veliki i mogući pomoćnik u svim našim nevoljama.

Ove zime, polovicom veljače, moj sinčić od 18 mjeseci počeo se puno plašiti od najobičnijih životinja: konj, mačka, kokos, ptica ... Strah ga je spopadao i onda kad ih nije mogao vidjeti, pa i po noći i u snu dugo bi plakao i drhtao, a sve od nekog straha pred najobičnijim životinjama. Bila sam u velikoj muci. Htjela sam maloga ponijeti u ambulantu i zamoliti lječnika da ga pregleda. Međutim, ja sam se odlučila tražiti pomoć kod dragog o. Antića. Počela sam devetnicu na čast drage Gospe da bi o. Antić što prije bio proglašen blaženim. Svaki dan sam molila svetu krunicu klečeći ispred sličice o. Antića i drage Gospe. Čvrsto sam odlučila da će moliti sve dok me Gospa ne usliši i ozdravi sinčića. Šesti ili sedmi dan devetnice moj mali sinčić sasvim ozdravio: ništa se više nije plašio, sam je mogao hodati po dvorištu i sa životinjama se čak i poigravati. Bogu hvala! Molila sam i nadalje devetnicu kao zahvalu za dobivenu milost i postila sam jedan dan svake sedmice. U znak zahvalnosti prilažem za troškove beatifikacije 20 dinara.

D. K. — Jajce

Dobro se sjećam našeg o. fra Ante Antića. Dok je on živio u Makarskoj dolazila sam k njemu na ispunjavanje i na pouku. Svi smo ga držali pravim svecem. Rado sam primala njebove savjete i duša mi se napunjala radosti kao da mi sam Isus govorio. Fra Ante me je primio u Treći Red (16. XII 1942). Bilo nas je više koje smo iz Brela isle k njemu u Makarsku, da se kod njega ispunjedimo i da osjetimo Božju prisutnost. On je u svacičoj duši čitao najdublje misli i nakane. Tko god ga je poznavao zvao ga je — sveti Ante.

Šaljem doprinos od 100 dinara u zahvalu za one dobre savjete koje i danas nosim u srcu.

Mila Vilović, Bjelovar

Dva pisma O. Antića časnim sestrama

Ljubite Gospodina Boga svoga svim srcem svojim i svom dušom svojom i svom pamet svom i svom snagom svojom!

Ležeći u bolnici kod vas video sam svojim očima vaš mukotrpn i mučenički život, koga provadate u službi bližnjega. Vi ste sve prave mučenice ljubavi Božje i bližnjega. Divim se vašoj požrtvovnosti, nesebičnosti i vašem radu za bližnjega u komu vaš djevičanski život izgara pred Bogom iz ljubavi. — Samo ustrajte i ljubite Gospodina, ljubite Isusa i služite mu u svakom pacijentu i ljubite se međusobno, da vaš mukotrpn i teški život bude ugodniji i lakši i zaslužniji za nebo.

U znak zahvalnosti reći ću za sve sestre sv. misu da dragi Bog vašu časnu majku Teresiju uzdigne na oltar.

Kao mali znak moje zahvalnosti, poštovanja i priznanja svim sestrama šaljem vam na poklon ovo malo djelašće našega sv. Bonaventure, koga je preveo o. fra Frano Carev.

Svaku pojedinu sestrju i sve zajedno blagoslovljje zahvalni brat

Fra Ante Antić

Zagreb, 10. X 1958.

Želim vam svima i svakoj pojedinoj posebno: »Sretno veliko božićno otajstvo, sretan završetak ove godine i dobar početak nove godine!«

Kroz ove dane molio sam za vas i prikazivao vas Djetiću Isusu, da vas svaku pojedu i svu vašu svetu Družbu ispuni svojim svetim duhom i sve vas učini svojim vjer-

nim i poniznim zaručnicama, koje ga u svemu savršeno i predano slijede i svagdje svojim životom za njega svjedoče!

Molim vas, sestre moje, dignite se nad svoju narav i sve želite nositi Isusa u sebi, u vladanju, u životu i davati ga drugima. U vama neka doktori, pacijenti, ljudi pa bilo oni kojih nazora i gledanja, neka svi u vama vide, osjete ljubav Kristovu, njegovo čovjekoljublje, njegovu dobrotu, njegovu božansku snagu i krepost.

U novoj godini želim vam svima, da se predamo bezgrješnom Srcu Marijinu, da u tom Srcu živimo, radimo, trpimo, molimo i težimo k savršenoj ljubavi Božjoj. Pomožimo bezgrješno Srce našom molitvom i žrtvom, da ono pobijedi u nama, u društvu, u narodima i da dođe kraljestvo presv. Srca Isusova. U tu svrhu kroz ovu godinu vježbajmo:

1) Iz ljubavi prema utjelovljenom Bogu, Djetiću Isusu ljubimo bližnjega kako ga Isus ljubi. Svaki dan kod sv. pričesti molimo: Djetiću Isuse, htatići me ljubiti Oca nebeskoga kako ga ti ljubiš, nauči me ljubiti bližnjega kako ga ti ljubiš.

2) Žrtvujmo se bezgrešnom Srcu Marijini u svakoj prigodi i recimo s Marijom: »Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj!« Ne moja volja, Bože, moj, nego tvoja volja neka bude!

Sestre, za svaku uslugu, za svako dobročinstvo, za svaku molitvu i žrtvu što ste po milosti Božjoj za me prikazale, učinile, doprinijele od srca vam zahvaljujem, Gospodinu preporučam svaku pojedinu i čitavu sv. Družbu.

Sve vas blagoslovljje brat

Fra Ante Antić

Zagreb, 30. XII 59.

ŠTOVATELJIMA OCA ANTIĆA — SURADNICIMA
I PRIJATELJIMA VICEPOSTULATURE
ŽELIMO
SRETAN BOŽIĆ I NOVU GODINU

IZ VICEPOSTULATURE — IZ VICEPOSTULATURE — IZ VICEPOSTULATURE

U fond Vicepostulature za troškove beatifikacije doprinijeli su: Treći Red kod Gospe Lurdske — Zagreb (50 mjesечно); Štefa Bauer — Zagreb (50 mjesечно); Jelka Margeša — Zagreb (50 mjesечно); Josipa Živičnjak — Zagreb (50 mjesечно); Jelka Crnjanin — Zagreb (50 mjesечно); Marija Grgurić — Zagreb (50 mjesечно); Mila Antoš — Zagreb (50 mjesечно); Katarina Papić — Zagreb (50 mjesечно); Katarina Rukavina — Zagreb (50 mjesечно); Danica Petričević — Zagreb (100 mjesечно); Krunoslava Šakić (150); Pavica Puches — Vukovar (50); Antonija Tušak — Zagreb (50); Jelka Željko — Bruxelles (1.000 belg. fr.); N. N. — Pučišće (60 u zahvalu); N. N. — Zenica (100); S. Anuncijata Klapež — Knin (50); Anica Zidarić — Zagreb (100); Marica Petričnjak — Sudovec (50); Ivana Ballić — Dobojski (150); Vlce Paškov — Split (50); Silva Strojin — Zagreb (200); Josipa Maričić — Baška (60); Ana Pleša — Ramiljani, Lika (50); Fra Mijo Marić — Perušić (200); Ruža Medić — Brela (150); Manda Žamčić — Brela (100); Marija Farmić — Brela (50); Marija Šošić — Brela (50); Anda Ribić — Brela (100); Kata Beroš — Bratuš (200); Katarina Dorić — Osijek (100); Obitelj Borović — Zagreb (40 mjesечно); Rezinka Nemeš — Zagreb (100); Josip i Agneza Bažažić — Markiševci (100); Josip N. — Markiševci (50); Marija Žlavec — Noršinci (100); Božena Novosel — Zagreb (100); Marija Berak — Zagreb (200); Fra Bernardo Radonjić — Živogošće (100); Jelica Baljak — Zagreb (100 mjesечно); Greta Bujanović — Zagreb (50); Kažimir Uglešić — Božava (100); Sestre sv. Križa — Vrhovac (300); Zlata Krstulja — Krk (100); Marija Lay Dakovo (50); Franjevački samostan — Čakovec (50); Samostan Benediktinski — Hvar (50); Marija Segović — Lošinj (200); Fra Vitomir Stih — Konjevrate (100); Marija Baranović — Split (50); Marija dr. Rojc — Zagreb (100); Jelena Miličević — Sarajevo (20); Katica Lukić — Zadar (50); Fra Petar Pletikosa — Lišane (50); Samostan sv. Klare — Split (100); Ana Majurac — Virovitica (100); Ladislav dr. Vlašić — Osijek (200); Fra Jerko Bakotin — Dubrovnik (50); Marija Fristacki — Zagreb (50); Ana S. — Zagreb (50); Đurđa Kusturić — Harkanovci (100); Mila Vilibić — Bjelovar (100); Škotske Sestre — Zadar (200); Zdenka Meštrić — Virovitica (50); Marija Barbalić — Baška (50); Viktor Trčin — Zaton kod Sibenika (100); Amalija Novak — Zagreb (200); Franjevački samostan — Orebic (50); Zdenka Blažeković — Zagreb (50); Stipe Tomić — Zagreb (100); Tonka Žaja — Kaštel Stari (50); M. B. — Zagreb (50); S. G. — Zagreb (100 u zahv. za ozdr. kćerke); V. P. — Drniš (50 u zahv.); Marija Petrilin — Velika Gorica (300 u zahv.); Dolores Šuvak — Zagreb (100); Dominika Radović — Split (100 za zdr. očiju); Fra Petar Sušnjara — Split (1.000); Pavica Brčić — Frankfurt (210 DM); Fra Silvestar Arapić — Sibenik (500); Marija Grdenić — Zagreb (100); C. S. Štefanić — Zagreb (100); Jelena Lončarević — Zagreb (50); Jelka Karaodžić — Zagreb (50); Duško Kalebić — Argentina (10 dolara); Franjevački Provincijalat — Zagreb (100); Joseph Justinic — Brielle (15

dolara); Ana Vrkljan — Zagreb (50); Boženka Polić — Split (500); Marica Cubranic — Baška (50); Dolores Šuvak — Zagreb (100); Marija Štimac — Zagreb (1.000); Marija Brklijačić — Split (100); Antun Pažitka — Zagreb (200); Suzana Božulić — Split (100); Fra Ivon Samardžija — Prugovo (50); Treći red kod Gospe Lurdske — Zagreb (800 prigodom blagdana sv. o. Franje); S. Inviolata Gračanin — Split (200); Julijana Mihaljević — Zagreb (100); S. Josipa Vidaković — Split (50); Časne Sestre Dominikanke — Split (50); Jorja Seršić — Baška (50); Ivan Janeš — Đakovo (50); N. N. — Trpanj (100); N. N. — Zagreb (50); Georgina Bošković — Zagreb (50); C. S. Matejka — Vis (300); Jelka Željko — Bruxelles (500 belg. fr.); Anka Tomljanović — Zagreb (100); Matija Lapov — Biograd (100); Jelica Latin — Vodice (1.500); N. N. — Zenica (100); Stefica Majić — Zagreb (100); Adela Starc — Maribor (100); Kamilija Milsa — Blagaj (30); Samostan Karmel — Juršići (50); Fra Aleksandar Ribić — Ploče (100); Jelena Šigeti — Daruvar (40); Ljudmila Kodrić — Smederevo (50); Marica Glavičić — Makarska (100); Fra Ivan Vuka — Gala (300); Rozalija Đukić — Rajlovac (200); Rada Milić — Münster (10 DM); Don Petar Rudan — Hvar (100 u zahv.); N. N. — Makarska (200); Mery Filipeti — Makarska (200); Slava Fečko — Pula (50); Jelka Santake — Vodice (50); Marija Grdenić — Zagreb (100); Katica Jukić — Split (1.000 za uređenje groba); Franka Tomić — Zagreb (50 mjesечно); N. N. — Zagreb (100); Marija Humski — Zagreb (200); Ana Tomljenović — Zagreb (100 mjesечно); Slavica Jakovljević — Zagreb (20); Marica Kovačević-Horvat — Zagreb (70); Sofija Odicki — Zagreb (200); Magdalena Ćrevar — Zagreb (50); Marija Majurac — Đakovo (50); Katarina Supik — Zagreb (200); Terezija Ivanišević — Zagreb (50); Marija Jemrić — Zagreb (120); Milica Belošević — Zagreb (50); Branka Grozdanić — Kaštel Stari (50); Danica Zanić — Kaštel Stari (50); Petenjak — Zagreb (100); Marijana Turkalj — Zagreb (50); P. Vladimir Pribanić — Dubrovnik (400 sakupio od štovatelja); Rina Boko — Split (200 i preporuči se u velikoj potrebi); Marija i Fina Stipetić — Split (100).

MJESENKI SASTANCI održavaju se redovito u četvrtak poslije prvog petka u mjesecu. U samostanskoj kapeli navečer u 18 sati služi se sveta misa za što skoriju beatifikaciju našeg dragog fra Ante. Prije svete misa moliti se zajednička krunica. Prigodni govor u duhu pouka i savjeta o. Antića drži vicepostulator ili koji drugi svećenik.

Slijedeći sastanci održati će se: 9. siječnja, 13. veljače, 13. ožujka, 10. travnja.

15. prosinca navršava se četvrta obljetnica prijenosa tijela o. Antića s Mirogoja u kriptu Gospe Lurdske. Prigodnu komemoraciju održati ćemo u kripti prije večernje svete misa — početak u 18.30.

DOBRI OTAC ANTIC

Glasilo Vicepostulature

Izdaje: Franjevački samostan
Urbaniceva 35, Zagreb

Odgovorni urednik: Fra Roko (Ivan) Tomic
Vrbaničeva 35, Zagreb

Godišnja pretplata 10 dinara
Pojedini broj 2 dinara

Casopis izlazi dozvolom crkvenih i redovničkih
poglavarova.

Nadležnim republičkim rješenjem list »Dobri otac Antic« oslobođen je plaćanja osnovnog poreza na promet.

Svakog prvog četvrtka u mjesecu služi se sveta Misa za sve prijatelje, dobročinitelje i suradnike Vicepostulature.

Za sve što se u ovom Glasilu navodi ili nazivlje »čudo«, »svetost«, »svetac« i slično — to, u duhu crkvenih propisa, treba uzeti i razumjeti u našem običnom ljudskom načinu izražavanja. O svemu ovom izreći će končani sud Sveti Crkva.

Tisk: »Zrinski«, tiskarsko-izdavački zavod Čakovec,
Globetka bb.